

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 GGeorge St., LASALLE, QC., H8P 1C4 TEL: 366 - 6220. \$1,-
Nr. 13-14/15 (61-ieji metai) LIEPOS - JULY 10, 2001. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

LIEPOS 6-OJI - KARALIAUS MINDAUGO - LIETUVOS VALSTYBĖS 750-OJI SUKAKTIS

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

UŽDERĖJO SUKAKTYS

Liepos 1-oji - Kanados valstybės įkūrimo 134-toji sukaktis; Liepos 4-toji - JAV 225-toji.

Šiose šalyse džiugiai, išspūdingai ir pakiliai atžymėtos šios gyvybiškai svarbios valstybių istorinio gyvenimo dienos.

SUKAKTUVIŲ DIENA SUTEIKTOS PILIETYBĖS

KANADOS DIENOS proga - liepos mėn. 1d. Pilietybės ir Imigracijos min. Elinor Caplan pranešė, kad apie 2000 naujų kanadiečių 35-iose įvairiose vietovėse Kanadoje dalyvavo pilietybės priesaikos ceremonijose.

Didžiausia vienoje vietoje grupė - 145 nauji ateiviai, prisiekė Kelowna, Britų Kolumbijos provincijoje, o mažiausia 15 - "KEW Gardens" Toronte.

Nuo birželio mėn. 21d. iki liepos mėn. 1d. vyko apie 80 specialių pilietybės ceremonijų, patvirtusių naujais Kanados piliečiais apie 6.000 asmenų.

Visi, piliečiais tapę š.m. liepos 1-ąją dieną, gaus po sudaigintą pušelę iš "Tree Canada Foundation" ir naujai išleista "The Spirit of Canada" 25c. monetą, nukaltą "Royal Canadian Mint" istaigoje.

KANADOS MOKYTOJAI TALKINA LIETUVAI

Š.m. liepos mėnesį grupė Kanados dėstytojų, Lietuvos Švietimo Ministerijos kviečiama, vyksta į Lietuvą prarasti kursus savo specialybėse Lietuvos mokytojams švie-

V. Kašuba

Mindaugas

timo administratoriams bei pedagogams.

Kursų dėstytojos Aušra Baršauskienė, Aldona Šimonelienė, Ausra Karkienė, Rauda Rautins, Vida Petrašiūnaitė (Vancouver) ir kursų vadovė Vida Juozaitytė praves dviejų savaitių seminarus mažeikių rajono pedagogams.

Jau penktą vasarą ši Kanados CANDLE programos grupė aukoja savo laiką Lietuvos švietimo tobulinimui. Taipgi torontietė Irena Ross, vienintelė iš Kanados, prisidės prie 30 JAV švietimo specialistų, dirbančių su APLE programa. Ji jau trečią vasarą dėstys metodologiją anglų kalbos mokytojams drauge su kitais APLE dėstytojais Lietuvoje.

Mažeikiuose pedagogai ypač pageidauja paskaitų apie vaikus su įvairiomis negalėmis. Mažeikių

rajone yra su protine negale vaikams internatas, keliose mokyklose veikia specialios klasės, neigalių problemų turinčių vaikų yra ir kitose bendrojo lavinimo klasėse. Taip pat rajone veikia visuomeninės organizacijos, besirūpinančios tokių vaikų ir neigalių žmonių įsijungimu į visuomenę.

Kartu vykti į Mažeikius pakviesta kanadietė Adriana Karkaitė. Ji šiuo metu vadovauja programai iki mokyklinio amžiaus neigaliųjų vaikų pagrindiniame centre Easter Seals, Illinois valstijoje.

CANDLE mokytojų grupė dėkoja Kanados Lietuvių Bendruomenei bei Prisikėlimo P-jos Kredito Kooperatyvui už finansinę paramą, "Paramos" Kredito Kooperatyvui už paaukotus pieštukus bei knygutes.

PASKIRTI 6 NARIAI Į KANADOS IMIGRACIJOS IR PABEGĖLIŲ REIKALŲ TARYBĄ

Birželio mėn. 18d. min. Elinor Caplan paskelbė pavardes naujai paskirtųjų narių:

• **Clifford Daniel Berry** - Švietimo srities specialistas, mokytojas, Matematikos ir Ekonomijos BA laipsnis.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS P A R Ė M Ė LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLĄ, iš gautų pajamų 2000-taisiais metais.

Paramą gavo:

\$200,- "Tauras" - London, ON, Sporto Klubas; po \$300,- "Daina"-Senjorų Klubas; "Satrijos Raganos" skautininkės; Ateitininkai Hamiltone; Po \$400,- Montrealyje- Slidinėtojų Sąjunga ir krepšininkų sporto klubas "Tauras"; Lietuvių Radijo Valandėlė; Toronte- Filatelistai ir Radijo Valandėlė "Tėvynės Prisiminimai"; Hamiltone- Radijo Valandėlė "Gintariniai Aidai"; Toronte- Prisikėlimo Parapijos Choras, Vlado Pūtvio Šaulių Kuopa; Mississauga - Vaikų Choras "Angeliukai"; Prisikėlimo P-jos Jaunimo Choras; Toronte Skautų Tėvų Komitetas; Kanados Lietuvių Žurnalistų S-ga; Lietuvių Klubas "Santaka".

Po \$750,- Missisauogoje- Sporto Klubas "Gintaras"; Montrealyje - "Geležinio Vilko-Neringos" Skautų - čių tuntas. \$800,- "Mažosios Lietuvos Fondas". Po \$1.000,- Montrealyje - Dainos Vienetas "Aušra"; Hamiltone- "Širvintos-Nemuno" skautų-čių tuntas; Toronte- Skautų tuntas "Šatrija", Skautų tuntas "Rambynas"; Vaikų stovyklavietė "Kretinga"; Lituanistiniai Kursai; Teatras "Aitvaras"; Kamerinis Orkestras "Lyra"; Prisikėlimo P-jos Statybos Vajus; Anapilio Sporto Klubas; Vyrų Choras "Aras". \$1.500,- Toronte- Sporto Klubas "Aušra". Montrealyje- \$2.000,- laikraštis "Nepriklausoma Lietuva". Toronte- \$2.500,- Dainos Vienetas "Volungė"; \$3.500,- Taut. Šokių Ansamblis "Gintaras"; \$4.000,- Skautų stovyklavietė "Romuva"; laikraštis "Tėviškės Žiburiai"; \$7.000,- Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga; \$7.500,- Kanados Lietuvių Archyvas-Muziejus; \$30.000,- KLB Krašto Valdyba.

VISO: \$ 82.800.

KLB Inf.

• **Brian P. Goodman**, Toronto advokatas BA laipsnis. Toronto Universitete ir Teisės BA, MA laipsniai.

• **Ajit Kaur Singh Grewal**, baigusi mokslą Indijoje, Bachelor of Science, Medicinos ir jos Tyrimų Institute. Dabar Kanadoje dirba įvairiose labdaringose organizacijose, turi licenziją atstovauti Toronte nekilnojamo turto pardavimams.

• **Ana C. Costa** yra einamųjų įvykių komentatorė daugiakalbėje TV programoje CFMT 47 kanale. Laisvai kalba 4-iais kalbomis. Aktyviai reiškiasi labdaringose organizacijose. Viena programos "Pilietybė 2000" sudarytojų, kurioje skatinamas imigrantų, kaip naujų kanadiečių pilnavertis dalyvavimas visuomeniniame ir politiniame Kanados gyvenime.

• **Lloyd Fournier** intensyviai dirbęs tarptaurinio verslo skatinimo srityje, stipriai išipareigojo visuomeninei veikloje Bramptone, Ont. Jis dirbo YM/WCA taryboje.

• **Stephen C. Budaci**, Verslo vykdomojo komiteto narys strategijos planavimui. Šiuo metu jis dirba vice-prezidentu Taryboje "Italfina". Yra dirbęs "Atomic Energy of Canada Limited" Ontario vyriausybės Natūraliųjų Gamtos Išteklių Ministerijoje ir Imigrantų Aprūpinimo Agentūroje COSTI-ICAS Toronte.

Smulkesnės informacijos gaunamos Ministerijos Spaudos Raštinėje tel: 613-954-1064

Nepriklausoma Lietuva

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publication Assistance Program (PAP).

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

Vyr. red.

TELEFONAS: (514) 366-6220

Birutė Nagienė

Publication Post 1361112. Return postage guaranteed.

Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent

Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Kanados Vyriausybė suteikia paramą "NL" per –
siuntimui "Publication Assistance Programo PAP"
rėmuose.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$30,-
Rėmėjo – \$35,-

Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS ŽODIS, PATEIKUS NAUJO PREMJERO KANDIDATURĄ.

2001m. birželio mėn. 29d. vakare keturios Lietuvos Televizijos stotys transliavo Prezidento kalbą.

Po susidariusios krizės, Prezidentas ryžosi pateikti Seimui (populiariausio, kaip skelbiama žiniasklaidoje) kandidatą Algirdą Brazauską, 68m. amžiaus, į Premjero postą. Savo žodyje Prez. Valdas Adamkus pasakė: "Ši kartą su jumis noriu aptarti ir krašto politines permainas, ir jų nulemtą savo sprendimą. Per pastarąsias dienas buvo sugriauta rinkimuose Lietuvos žmonių daugumos pasitikėjimą gavusi ir mano paramą turėjusi liberalų, socialliberalų, centristų ir modernių krikščionių demokratų koalicija. Kartu buvo prarasta galimybė jau dabar suteikti mūsų šalies politikai naujesnę kryptį. Koalicija nesugebėjo pateisinti piliečių duoto mandato, nes ją sudariusios partijos nepajėgė susikurti pasitikėjimo dvasios koalicijos viduje. Manau, tai esminė priežastis, dėl kurios buvusiai Vyriausybei pritruko ir reformoms reikalingo ryžto, ir mokėjimo susitarti – susitarti tarpusavyje, susitarti su politiniais oponentais, susitarti su visuomene.

Deja, nesugebėta atsispirti ir verslo grupių spaudimui. Ne visada ištengta peržengti asmeninių, partinių, grupinių interesų ratą dėl aukštesnių valstybės siekių. Taip ir nesuprantu, kodėl su tokia skuba abu pagrindiniai koalicijos partneriai nutraukė visus juos siejusius ryšius.

Šiuos ir kitus klausimus turime palikti istorijai. Šiandien svarbu matyti tuos darbus, kuriuos buvusiai Vyriausybei ir Seimo daugumai pavyko nuveikti, spartinant Lietuvos žingsnius Europos Sąjungos ir NATO linkui. Dar svarbiau matyti koalicijos kurtus, bet neįgyvendintus ekonominių ir socialinių reformų planus.

Daugumą ju tikrai reikės įgyvendinti, siekiant Lietuvos žmonių ir valstybės gerovės.

Žlugusios koalicijos patirtis – jos nelengvi laimėjimai ir apmaudžios klaidos – tai mūsų bendro demokratinio gyvenimo patirtis. Manau, kad ji bus reikšminga ir visuomenei, ir politikams.

Kalbu ir apie save, kalbu ir apie tuos, kurie nerūpestingai prarado valdžios svertus, ir apie tuos, kurie ruošiasi juos perimti.

Šiandien akivaizdu, kad Seime yra susidariusi nauja dauguma. Susikūrė naujas politinis darinys. Tai per šią savaitę vykusias konsultacijas man patvirtino visų pagrindinių Seimo frakcijų vadovai.
2 psl.

Trijų frakcijų – Socialdemokratų, Socialliberalų ir Valstiečių bei Naujosios Demokratijos seniūnai man oficialiai pasiūlė pateikti Seimo pritarimui Algirdo Brazausko kandidatūrą į Premjero pareigas. Jie užtikrino, kad šią kandidatūrą remia aiški parlamentinė dauguma – 82 Seimo nariai. Net 7 Seime atstovaujamos dešinėsios ir Centro partijos oficialiai į Premjero pareigas pasiūlė mažumos kandidatą Eugenijų Gentvilą. Tai dabartinei mūsų demokratijai svarbus politinis veiksmas. Jis rodo, kad iškyla dar vienas lyderis, galintis sutelkti platų dešinės pakraipos partijų spektrą. Tačiau šiandien šių 7 partijų politinė valia niekaip negali atsiverti susikūrusios naujos Seimo daugumos, juo labiau, kad mažumos kandidatą iš savo gretų iškėlusi Liberalų Sąjunga, šiuo metu nėra tvirta ir vieninga.

Tokia Lietuvos politinio gyvenimo tikrovė. Esu priverstas ją pripažinti.

Pripažinti taip pat, kaip po Seimo rinkimų pripažinau tuomet realiai susidariusią liberalų ir socialliberalų sutelktą parlamentinę daugumą.

Šiandien pasirasiau dekretą – pateikiau Seimo pritarimui Socialdemokratų Partijos pirmininko Algirdo Brazausko kandidatūrą į Premjero pareigas.

Apsisprendti nebuvo lengva. Ilgai svarsčiau ir politinius, ir teisinius, ir moralinius vieno bei kito pasirinkimo aspektus. Galutinę mano poziciją lėmė pagarba šalies parlamentinei demokratijai ir siekis užtikrinti politinį valstybės gyvenimo stabilumą. Jis ypač reikalingas šiuo istoriniu laikotarpiu, kai brėžiamas tautos likimas kupinoje įtampų siuolaikinio pasaulio erdvėje. Apie tai vakar ilgai kalbėjomės ir su kadenciją baigusiu Prezidentu A. Brazausku. Pokalbyje pabrėžiau, kad dabar mums būtina itin atkakliai siekti strateginių šalies užsienio politikos tikslų – ryžtingai ir sparčiai eiti euroatlantinės integracijos kryptimi. Per artimiausius metus turime atvesti Lietuvą į NATO ir Europos Sąjungą. Šiam tikslui per visą Nepriklausomybės dešimtmetį dirbo mūsų politikai, valstybės tarnautojai ir, kas svarbiausia – Lietuvos žmonės. Euroatlantinis Lietuvos kelias negali būti grindžiamas tik deklaracijomis. Jis reikalauja ir reikalaus esminių krašto reformų, esminio Lietuvos modernizavimo. Tad vakar su kandidatu į Premjerus aptariau ir būtinąs ekonomines bei socialines reformas.

Kalbėjomės, kaip efektyviai ir skaidriai pertvarkyti šalies energetikos ūkį, sudaryti palankesnes sąlygas verslui ir Vakarų investicijoms, kaip sumažinti skurdą ir nedarbą, kaip sustiprinti savivaldą ir sumažinti biurokratiją, kaip atgaivinti Lietuvos kaimą, įgyvendinti pensijų reformą, modernizuoti švietimą, sustiprinti teisėsaugą, apriboti korupciją ir kontrabandą.

Akivaizdu: ne visais klausimais esame ir, turbūt, būsimie vienminčiai. Bet demokratinėje visuomenėje skirtingi požiūriai neturi tapti esmine kliūtimi, trukdancia dirbti kartu žmonių ir valstybės labui. Mano santykiai su būsima Vyriausybe bus grindžiami ta pačia nuostata, kuria rėmiausi dirbdamas su buvusiomis vyriausybėmis. Rėmsiu visus valstybės interesus atitinkančius, efektyvius Vyriausybės darbus, tačiau, jei matysiu, kad kiti interesai keliama aukščiau valstybinių, tikrai nebūsiu pasyvus. Kaip valstybės vadovas aš jaučiu didžiulę atsakomybę už Lietuvos ateitį ir naudosiuosi visomis Konstitucijos man suteiktomis galiomis, kad ši ateitis būtų saugi.

Beje pastebėjau, kad mano išsakyta kritika buvusiems Vyriausybių vadovams ar nepritarimas kai kuriems Seimo sprendimams, neretai buvo aiškinami kaip politinių lyderių varžybos ar net savotiškos prezidentinės ambicijos. Todėl noriu labai tiesiai pasakyti: turiu tik vieną tikslą – man skirtą laiką sąžiningai vykdyti tautos suteiktas ir Konstitucijos nustatytas valstybės vadovo pareigas, visomis savo pastangomis siekdamas, kad mūsų valstybė būtų stipri, visuomenė atvira, o žmonės laisvi kurti savo gerovę.

Tikiuosi, kas šis siekis šiandien gali telkti Seimo ir Vyriausybės, visų už valstybės likimą atsakingų politikų pastangas".

Dabar reikia laukti naujojo Ministerio Pirmininko Algirdo Brazausko konkrečios, problemas sprendžiančios kalbos, kuri irgi, be abejo, bus transliuojama telemedijoje.

Paaiškės, ar jam ką nors reikės diskusijos (reikia tikėtis, ir rimti debatai), su Lietuvos Respublikos Prezidentu. Ir, ne vieną kartą, su – Vytautu Landsbergiu. Gal gi bus nukritusi gražbylostės priedanga? (Red.).

NAUJAS ŠŪKIS RUSIJOS DIPLOMATAMS:

JEI VAIRUOJI-NEGERK!

Iš Rusijos pranešama, kad nuo dabar jos diplomatams bus taikoma bausmė už vairavimą girtame stovyje, kaip ir eiliniams piliečiams be diplomatinių privilegijų.

Tai paskelbta, kaip pranešė Montrealio "The Gazette" birželio mėn. 28d, artėjant teismo procedūrai Rusijos diplomatui A. Kniazevui, kuris, būdamas girtas, Ottawoje užvažiavo ant šaligatvio einančių dviejų moterų. Viena sužeista, liūdijo apie įvykį ligoninėje. Kita – sužeista, mirė vietoje.

Byla užsitęsė, nes visos aplinkybės dar buvo tiriamos Rusijos valdininkų (galgi tikėjosi, kad byla bus primiršta ir, ne pirmą kartą girtas pagautas diplomatas, bus patyliukais lengvai nubautas namie).

● Diplomatinės, ar kitokios privilegijos nepalietė nepilnametės JAV Prezidento dukters studentės Jenna, kuri, pagal istatymus, neturėjo teisės pirkti alkoholinių gerimų.

Jai nepavyko apgauti populiaraus meksikiečių restorano tarnautojų. Incidentas (įvykęs jau antrą kartą) pelnė teismo bausmę: 36 valandas labdaringo darbo, \$600, - ir vairavimo leidimo susėdimo.

● Jungtinių Tautų Organizacija oficialiai birželio mėn. 27 dieną pavadino "Prieš Narkotikų Vartojimą" dieną.

Kinijos vyriausybė, atžymėdama šios dienos reikšmę ir desperatiškai bandanti sutrūninti narkotikų plitimą savo valstybėje, įvykdė tą dieną mirties bausmę narkotikų prekijams. Jų buvo bent 43. Tą "Prieš narkotikus" dieną, vidurdienį, TV naujienų kanale buvo rodoma, kaip sunaikinamas konfiskuotas heroinas. 2 tonos narkotikų buvo sukrauti į dideles metalines statines, užpildytas gazolinu ir, kontroliuojant iš to, padegtos.

Tuoju po to, tūkstantinės minios stebėjo policijos vedamus suimtuosius prekijus gatvė.

Vėliau, nugabenti į specialias vietas, buvo sušaudyti kulka į pakaušį.

Kinijoje nuo š.m. balandžio mėn., pastiprinus kovą prieš narkotikų platiniojus, paspartinus teismų procesus, eilė nusi Kaltelių suimti įvairiose Kinijos provincijose ir jiems įvykdyta mirties bausmė.

Neskelbiama, ar stengiamasi išreklamuoti ir narkotikų vartojimo žalą tiems, kurie juos perka ar kitaip įsigyja.

Tremtinių Vaikaičių Mokyklos "LIETUVIŲ NAMAI" Vilniuje mokslo metų užbaigtuvėse dalyvavo daug svečių. Jų tarpe kardinolas A.J.Bačkis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Lietuvoje - Gabrielius Žemkalnis.

Nuotr: A.Stepaitienės

KA SAKĖ VYTAUTAS LANDSBERGIS

Š.m. birželio mėnesį Spaudos Konferencijoje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vadovas prof. Vytautas Landsbergis buvo pabrėžęs, kad susitikdamas su Lietuvos Socialdemokratų Partijos (LSDP) Pirmininku Algirdu Brazausku, aptarė padėtį bendrovėje "Mažeikių nafta". Savo nuomonę, kad tik pagrindinėms politinėms Lietuvos partijoms ir Prezidentui susitarus - gali laimėti Lietuva Vytautas Landsbergis taip pat yra nekarta pabrėžęs kad "A.Brazausko įtaka ir atsakomybė yra milžiniška", - sakė jis, susitarimuose su Maskva.

Konservatorių lyderis yra išpėjęs apie vieną iš nacionalines politikos nebuvo pavojaus Lietuvos narystei NATO. Rusijos valdžia supranta, kad Lietuva gali greitai patekti į NATO ir jaučia grėsmę, kad "LUKOilui" gali nepavykti tapti naftos produktų perdavimo ir pardavimo monopolininku Lietuvoje. Todėl, mano Vytautas Landsbergis, nuspręsta forsuoti "Mažeikių naftos" žlugdymą. Jis pareiškė, kad kovojama ne dėl išimties veiklos efektyvumo, bet dėl valstybės. Anot jo, "LUKOilas" yra tik Rusijos vyriausybės ir ankisi siekiant tolimų tikslų, o Rusijos vyriausybė stengiasi sudaryti "Williams International" kompanijai nepakankamas sąlygas Lietuvoje.

Linas Jonušas "Lietuvos Aids" pastebi: "Idomu, kad niekas neatkreipė dėmesio į Lietuvos Laisvosios Rinkos Instituto ekspertų pastabą, kad "Mažeikių naftos" valdymo perdavimas Rusijos kompanijai nepagerins šios įmonės darbo rezultatų". (Pabr. Red.). Tokia prognozė, aiškiai, kad ir netiesiogiai, patvirtina prof.V.Landsbergio rūpestį.

Jis taip pat susirūpinęs dėl Lietuvos politikų įvaizdžio (o, ir dar kaip yra pagrindo!). Jo manymu, politikai, įsivėlę į vidinę politinę kovą, nebepajėgia pakankamai pasidomėti "Williams" o ir "LUKOil" o kova. Jiems trūksta arba kompetencijos, arba sąžiningumo, nes neįvertina šios kovos padarinių strateginiams savo valstybės tikslams.

Anot V.Landsbergio, Rusija ne kartą deklaravo trukdysianti Lietuvai įstoti į NATO. Jo klausimas - ar galima tikėtis JAV kongresmenų pritarimo Lietuvos narystei Šiaurės Atlanto organizacijoje, jei Lietuvos politikai drauge su "LUKOil" u" varys iš Lietuvos amerikiečių kompaniją. Tokiu atveju - Lietuvos politikai bus laikomi "arba idiotais, arba aferistais". Taigi...

Idomi, tarpe kitų, ir Lino Jonušo pastaba, kad "Deja, ne viena politinė jėga - nei remiantys "Williams International", nei remiantys "LUKOil" nekalba apie Vyriausybės atsakomybę.

Paklausinęjus Seimo narių, nė vienas tiksliai negalėjo pasakyti, kas numatyta Lietuvos Vyriausybės ir amerikiečių kompanijos sutartyje, jei Lietuvos Vyriausybės veiksmai padarys žalą "Mažeikių naftai", kartu ir "Williams International", -sako jis. Tik vienas kitas yra matę tą sutartį ir sakė, kad joje nemažai konkrečių punktų, nustatančių, ko turėtų laikytis Vyriausybė.

Laimei, skaitome ir girdime apie kantriai besimokantį jaunimą, apie kantriai dirbančius žmones ir ūkiuose, ir pasišventusius savajai valstybei.

2001.VII.10.

PASAKOJIMAI IŠ PRAEITIES JAKUTIJOJE

(Buvusio tremtinio Vytauto Liudviko Jakimavičiaus pasakojimai, paprastai, nuoširdžiai surašyti knygelėje "Sacha kapsie - jakute pasakok". Autorius buvo suimtas nuo 14 metų amžiaus, Jo kalinio nr.189, taigi, buvo vienas iš pirmųjų, 1940 m. pakliuvęs į Sunkiųjų darbų kalėjimą.

Knygelėje aprašomas ir grįžimas į Lietuvą, paįvairinta nuotraukomis. Ji pasirodė 1.000-čiu egzempliorių, 55 psl. Išleidimą parėmė Krašto Apsaugos Ministerijos Lietuvos Genocido Centras. Parduvinėjama knygynuose.

Spausdiname ištrauką. Red.).

ILIUŠA

Geriau papasakosiu apie kelionę nuo Bijsko miesto esančio dešiniajame Bijos krante iki Katunsko kaimo esančio kairiajame Katunės krante. Kelioms šeimoms paskyrė nežinia kaip pakinkytą dviejų arklių vežimą ir vežėją - Iliušą. Aš gerai išmaniau apie arklių kinkymą ir padargus. Du arkliai, kurie tempė mūsų vežimą, buvo apraizgyti virvagaliai ir, nesupratau, kokie čia pakinktai. Bet idomiausias buvo pats vežėjas. Sunku pasakyti, kiek jam buvo metų, nes buvo apžėlęs plaukais, nuo gimimo nekirtas ir nesiprausęs. Rūbai buvo seni skarmalai, sudurstyti iš senų vatinių kelnų ir vatinkos. Nežiūrint visa tai, galima buvo spėti, kad jis nebuvo senas, gal kokių 20-25 metų. Pervaziavę į kairįjį Bijos krantą, sustojome paganyti arklių ir pailsėti. Mes dar turėjome lietuviškų lašinių ir duonos. Taigi, pradėjome pietauti. Kai pavaišinom lašiniiais Iliušą, jis buvo tiesiog apstulbęs. Sakėsi, kad kaip gyvas nėra lašinių valges. Ir kai nuvažiuosim į Katunsko kaimą, patys pamatysime, kad niekas lašinių neturi.

Iliuša buvo teisingas. Pirmą sekmadienį iš Katunsko žvyro kasyklų mes (jaunimas) išsirengėme į Katunsko kaimą pažiūrėti kaip gyvena "kolchoznikai". Katunskas - didelis gatvinis rusiškas kaimas kairiajame Katunės upės krante. Aplink driekiasi derlingos Altajaus stepės. Juodžemiai prilįgstantys, o gal ir derlingesni nei Ukrainoje. Jei caras 1863 metais į čia būtų atitremęs lietuvius, mes juos būtume radę milijonieriais. Tai, aišku, iliuzija, nes komunizmas, suprantama, būtų sunaikinęs ir jų gyvenimą.

Po kaimą vaikščiodami užėjdavome į namus, neva atsigerti, ir stebėjome kolūkiečių gyvenimą. Apsirengę buvome gimnazistiškomis uniformomis, todėl visi mus pažino, kad mes ne vietiniai tremtiniai. Viename name senyva moteris, paėmus kepalą duonos, atriekė ir davė mums paragauti "kolūkiečių duonos". Burnoje ji visa subyrėjo, kaip pelai. Paskui parodė iš ko ji yra kepama. Tai trikampės juodos zolės, vadinamos "kyrlyk", sėklos. Tomis sėklomis valstiečiai gaudavo atlygį iš ūkių už metų darbą. Pagrindinis jų maistas buvo bulvės ir moliūgai, išauginti daržuose.

Mes pradėjome dirbti žvyro kasykloje. Barnaule buvo statomas tekstilės fabrikas, kuriam reikėjo žvyro. Viskas keliavo frontui.

IR TREMTINIAI VERBUOJAMI Į KGB

Užšalus Katunei, žvyro plukdymas baržomis sustojo. Sulėtėjo ir darbai kasykloje. Katunės upės krante buvo didelis kiaulių auginimo tarybinis ūkis. Jame siautėjo ligos ir dvėsė kiaulės. Ūkio direktorius, sužinojęs, kad tarp tremtinių yra veterinarijos gydytojas, pasirūpino, kad mūsų šeimai leistų persikelti į tarybinį ūkį. Ten gavome, palyginti, gerą butą, tėtis dirbo veterinarijos gydytoju, o aš ir Kazimieras kirtome mišką. Butumėm galėję ten per karą pragyventi, jei ne vienas "bet".

Ūkis buvo ne mums skirtame kitame rajone ir, kas mėnesį mus registruojant, saugumui sudare nepatogumų. Kad gautime leidimą ten gyventi, direktorius išrūpino tėčiui komandiruotę į Barnaulą - krašto NKVD. Barnaule tėčiui buvo pasiūlyta dirbti NKVD agentu mainais už leidimą. Tėčiui atsisakius, liepė grįžti namo. Bet pasakė taip, kad viskas tapo aišku.

Grįžęs tėtis išėjo iš darbo ir ėmėsi ieškotis jo Smolensko rajone, į kurį buvome ištremti. Prabėgo savaitė, o mes neturėjome jokios žinios iš tėčio. Tirpo sniegas ir smarkiai kilo vanduo Katuneje. Man buvo aišku, kad iki ledonėsio mums reikia ledu pervaziuoti į kitą Katunės krantą, nes ten tilto nebuvo o ledonėsis trunka porą savaitių. Gavę arklių ir roges, išvažiavome link Katunsko kaimo. Ledas buvo pakeltas ir ištįsęs. Už 100 rublių pasamdėme žvejus, kad jie pervežtų mūsų daiktus ir sergančią mamą į kitą krantą. Pilnas roges virvėmis jie traukė

..... JAKUTIJOJE

per ledą. Vienoje vietoje ledas lužo ir vos, vis pavyko roges ištraukti. Laimė, mums pavyko per Katunę pervaziuoti. Po mūsų vežtą paštą nuskandino. Lijo smarkus pavasarinis lietus. Mūsų rūbai nuo galvos iki kojų buvo kiaurai šlapi. Katinske mus priglaudė kažkoks geras amogus. Kitą dieną aš ir vyriausias brolis Gediminas išėjome į Smolenską ieškoti tėčio. Ten sutikę lietuvį Zigmą Steponavičių, sužinojome, kad tėtis sirgo maliarija ir guli ligoninėje. Tėtis buvo radęs darbą ūkyje už 6 kilometrų, kur ir persikraustėme.

VILKAI - PRIEŠAI AR DRAUGAI

Altajaus stepėse ganėsi tūkstančiai avių. Vietomis buvo balų ir krūmų, todėl vilkams buvo idealios sąlygos. Dar būdami žvyro kasyklose, pažinojome senį, kurį nuo vilkų išgelbėjo ilgi kailiniai. Jį anksti rytą užpuolė pulkas vilkų. Sukibę į kailinių skvernus, draskė juos iš visų pusių. Išgirde senio šauksmą, atbėgo žmonės ir senį išvadavo.

Man pirmą kartą su vilku teko susitikti 1941 metų žiemą. Su Romu Baltoku kirtoine malkas Katunės saloje. Vakare temstant ėjome namo. Ėjome ledu. Pamačiau, kad nuo šlaito link mūsų bėga vilkas. Pribėgęs atsisėdo ir laukia mūsų ateinant. Bėgti nebuvo kur - gyventojų čia nebuvo. Aš pasiruošiau gintis kirviu, o R. Baltokui daviau degtukus, kad eidamas pro vilką braižytų ir mėtų. Ėjome sparčiu žingsniu, nelėtindami tempo. Baisiausia buvo, kad nepultų mūsų iš nugaros. Bet, matyt, mūsų taktika pasiteisino, vilkas pulti ne-drīso.

Naujoje vietoje prie Smolensko teko dirbti įvairius darbus. Net tokius, kurių Lietuvoje nežinojome. Blogiausias darbas buvo važinėti su jaunais jaučiais. Kol važiuodavome geru keliu, jie traukdavo, o kai įvažiuodavai į balą, jie sustodavo ir vežimą apversdavo. Tekdavo lipti į balą, tempti jaučius ir vežimą. Besiganančioms bandoms stepėje nebuvo aptvaro, taigi mes raiti naktimis bandas saugodavom nuo vilkų. Dieną prisijodinę, naktimis labai noredavome miego, taigi, užmigdavom pasilenkę ant arklio karčių. Budėdavo tada šunys. Šunims sulojus, gaivindavom laužą ir jodinėdavom aplink bandas. Bandas nuo vilkų apsaugodavome. Kai padarėme bandoms aptvarą, mus perkėlė dirbti su jaučiais. Vilkai tuomet psijuto kur kas geriau. Išokę per tvorą, papjaudavo kelias avis ir vėl pabėgdavo, nes išnešti nepajėgdavo. Nuo to, kaip naktį "pasidarbovo" vilkai, priklausė ir mūsų valgiai. Ar tai buvo "plika" perlinė košė virta vandeny, ar riebi aviena ir jo patiekalai. Už tai mes ant vilkų visai nepykome.

Jodinėdami po stepę, rasdavome žemuogių. Kadangi žemė buvo juodženis, o vasara karšta, tai uogos buvo didžiulės ir labai skanios. Kad nepabėgtų arklys, pavadį pririšdavome sau prie kojos. Kol žemuogiaudavome, bandos nutoldavo kelis kilometrus. Vel lėkdavome bandai už akių ir pasukdavome atgal.

Taip bėgo karštos 1942 metų dienos Altajuje. Apie frontą mažai ką žinojome, nes visos informacijos priemonės buvo uždraustos. Tik iš grįžtančių sužeistų kareivių išgirdavome, kad frontas yra ties Maskva ir Leningradu.

MALIARIJA

Jeigu padalintum Azijos žemyną į dvi dalis: šiaurinę tundrą ir taigą pietinę - stepes ir savanas, tai kiekviena ši dalis turi savo "Dievo rykštę". Šiaurinėje vyrauja uodai ir moška, o pietinėje maliarija. Aš ne medikas ir nežinau maliarijos prigimties, tačiau pats keletą kartų esu ja sirgęs ir žinau kokia tai baisi liga. Prasideda ji aukšta temperatūra, po kelių dienų temperatūra nukrenta, lyg tai pasveiksti. Po kelių dienų tas pats kartojasi. Vietiniai felčeriai gydė mus geltonomis labai karčiomis "akrichin" tabletėmis. Temperatūra ir prakaitavimas taip išsekindavo jėgas, kad negalėdavai paeiti. Kartą aš po ligos ėjau į kaimą Tulicą (kokius 2 km.) ir pakelėj ilsėjaisi, tur būt, šimtą kartų. Taigi, Altajus savo žeme ir klimatu būtų puikus kraštas, jei neturėtų savo "Dievo rykštės".

VAŽIUOJAM Į AMERIKĄ

Lietuviai, pamatę Altajaus žemių turtingumą ir neišivaizduojamą žmonių neturtą, stengėsi kaip 4 psl.

Dail D a g y s

ŪKYJE AUGĘ

nors pasinaudoti ta žeme, kaip nors išgyventi iki karo pabaigos. Mūsų šeima nutarė sodinti daržą. Aš su seserimi Marija, surinkę paskutinius daiktus, išvykome link kalnų išmainyti bulvių sėklos. Gavę šiek tiek bulvių, jau supjaustę į smulkius gabalėlius daržą pasodinome. Kai tik sužaliavo, eidavome žiūrėti ar kast dar negalima. Pagaliau atėjo tas geras metas, kai galėjome pasikasti. Bet tai truko labai neilgai. Atvykęs komendantas, įsakė rengtis išvažiuoti. Į kur - nesakė. Gerai, kad nors ūkio direktorius buvo padorus žmogus ir mums už paliekamą daržą davė maišą miltų ir maišą kruopų. Tai buvo visos mūsų turtas septyniems asmenims, nes teta jau buvo mirusi. Vėl mus atvežė į Bijską, apgyvendino mokykloje ir, matyt, komplektavo eseloną. Ten gyvenant, aplink siautėjo pulkai chuliganų. Pravardžiavo mus banditais, fašistais ir kitaip tyčiojosi. Mūsų buvo mažai vyrų, bet ir tie labai suvargę. Kartą stovėjom aukštame mokyklos prieangyje, į kuri išiveržė chuliganų būrys. Kai vadas priejo prie manęs, trenkiau jam į veidą taip, kad nusirito nuo auksto mokyklos slenksčio. Ryto metą, su broliu Kaziu einant iš turgaus, pastebėjom kad būrys mus vejasi. Aš ryšulius atidaviau Kaziui ir staiga šokau ant jų. Jie leidosi bėgti, bet vienas kitas suklupo ir gavo gerai į kailį. Tai tiek apie kovas Bijske.

Pakrovę į vagonus atvežė mus prie Angaros upės, o iš ten laivu atplukdė į Zajarską. Ten prasideda automobilių magistralė nuo Angaros iki Lenos. Zajarske laivas sustojo ir liepė mums mantą iškrauti į krantą. Bet kaip iškrauti? Jei kiekvienas ieškos savo daiktų, tai pusę kaip mat pavogs vagys. Sušaukėm vyrų susirinkimą ir visi sutiko su mano pasiūlymu, kad reikia sudaryti 30 vyrų brigadą, kuri iškraus laivą. Daiktų krūvas suregistruojame, o žmonės lauks krante. Pagal daiktų kiekį emėm bedidelį mokestį. Aš buvau toje komisijoje, kuri nustatė mokesčio dydį. Man buvo labai keista, kad Pavolgio vokiečiai su savimi vežė kubilus, geldas, grėblius, šakes ir kitus visai nevertingus daiktus, o vertingų visai neturėjo. Mat, jie jau 30 metų buvo gyvenę prie sovietų santvarkos. Iš visų tremtinių turtingiausias buvo vienas Lietuvos žydėlis. Krūva lengvų maišų sukrauta prie jo buvo aukštesnė už jį patį. Tai buvo, matyt, tekstilės prekės. Taip ištremtam buvo galima gerai gyventi ir Sibire.

Labai duobėtu keliu per kalnus pervežė mus prie Lenos upės į prieplauką Osetrovo. Laukiant garlaivio, naktys darėsi šaltos, emė snyguriuoti. Pagaliau išplaukėme. Didžiulis garlaivis plukdė mus tiesiai į Šiaurę, į žiotis link Tiksi. Kur plaukiame, niekas nežinojo. Kažkas juokaudamas paleido gandą, kad veža mus į Tiksi, o iš ten jūros keliu važiuosim į Ameriką. Taigi, niekas neprieštaravo važiuojam į Ameriką.

Naktys darėsi šaltos, ilankose užšalo ledas. Garlaivio vadovybė toliau plaukti atsisakė ir liepė saugumiečiams išsikrauti savo "gyvąjį krovinį". Garlaivis sustojo taigoj ir mus iškelė į krantą. Tai buvo mūsų visų lauktoji "Amerika".

(bus daugiau)

● Lietuvos Banko Valdybos pirm. Reinoldijus Šarkinas paskelbė, kad nuo 2002-ųjų metų vasario mėn. 2 dienos litas bus atsiestas nuo JAV dolerio (4:1 santykiu buvęs per ilgai nerealistiškas specialistų nuomone) ir susietas su vieninga Europos Sąjungos valiuta euru.

"Lietuvos Ryte" rašoma, kad Litas šioje procedūroje nebus nuvertintas, nesikeis nei pinigų, nei fiskalinė valstybės politika, nei Lietuvos Banko veiklos pobūdis. Sąlygos tiems, kas prekiauja su Europos Sąjungos valstybėmis (o kaip bus prekiaujant su ES valstybėmis?)

Bendras efektas busias palankus mūsų valstybei.

"Verslo Žinios" redakcijos skiltyje kviečiama stebėti ar litas nesugundys politikų perstipriai kištis į ekonomiką (ką tas konkrečiai reikštų...Red.).

● Tibeto dvasinis vadovas, Jo Šventenybė XIV Dalai Lama, baigdamas savo vizitą Lietuvoje, birželio mėn. 26d. septynias valandas viešėjo Kaune. Rotušėje susitiko su miesto elito atstovais, po to dalyvavo smėlio mandalos-visatos ir žmogaus dvasinio simbolio budizme-palaiminimo ceremonijoje.

Antrojoje dienos pusėje aukštasis svečias pabendravo su žurnalistais, o pavakare Rotušės aikštėje miestiečiams skaitė paskaitą tema "Visuotinė atsakomybė". Miestas pagyveno Tibeto dvasia, kurią įkūnijo šios okupuotos šalies dvasinis vadovas, pabrėžtinai skleidęs rytietišką toleranciją.

● Nemune, šalia Merkinės, iškeltas senovinis medinis laivas. Manoma, kad jis galėtų būti XVII-XVIII amžiaus lietuvių prekybinis laivas. Iš vandens iškelta laivą tyrinėja bendra Lietuvos ir Lenkijos archeologų ekspedicija. Laivą, nugabenus į Kernavę, archeologai tirs, konservuos ir paruos eksponavimui.

Pirmą kartą šio laivo fragmentas buvo pastebėtas 1991m., kai Nemunas per sausrą buvo ypač nusekęs. Pakilus vandeniui, laivas vėl dingo upėje.

● Šešiems Kauno abiturientams įteiktos Amerikos Lietuvių Fondo premijos po \$100. Taip norima skatinti gabius jaunuolius siekti aukštojo mokslo.

Kandidatūras pasiūlė pačios mokyklos, o moksliviu sieki mokytis, atsižvelgus į jų šeimų sunkesnę finansinę būklę, įvertino Tautos Fondo atstovai.

A NEW SHORTCUT TO VILNIUS

Fly Finnair - The Best Airline in Scandinavia to Vilnius comfortably via Helsinki - The Best Airport in The World

For reservations & more information call your travel agent, or us at
Finnair 416 222 0740 or toll free at 1 800 461 8651 www.finnair.com

member of:

FINNAIR

..... JAKUTIJOJE

ČIA JŪSŲ AMŽINA TREMTIS

Negana to, kad mūsų viltys patekti Amerikon beveik išblėso, įvyko kitas nemalonus įvykis. Kaip sakoma, nelaimė niekuomet nevaikšto viena. Komendantas, sukvietęs visus tremtinius į mokyklos salę, pareiškė: "Čia jūsų amžina tremtis, iš šios vietovės niekur negalima išeiti ar išvažiuoti. Lenos pakrante galima eiti tik 3 km. į vieną ar kitą pusę. Už nusizengimą režimui būsit baudžiami kalėjimu". Po šios deklaracijos visi tremtiniai, kurių dauguma - moterys, buvo labai pritrenkti. Man, paragavusiam Kauno kalėjimo duonos, visa tai neatrodė taip baisu. Prasidėjo gyvenimas Jakutijos vietovėje Turuchtojų. Tai buvo miško pramonės gyvenvietė kairiajame Lenos krante. Tuomet neišivaizdavome kiek čia mums teks iškentėti bado ir kančios. Daugeliui greit pasitvirtins šie komendanto žodžiai: "Čia jūsų amžina tremtis". Neužilgo Lena užšalo. Ji užšala esant 40 laipsnių šalčio. Išskyrus mažus vaikus ir senelius, visi buvome įdarbinti miško darbuose. Čia bedarbystės nebuvo ir valdžiai nereikėjo mokėti bedarbio pašalpių. Galit išivaizduoti, kaip "šildo" lietuviški rūbai ir avalynė Jakutijos šalčiuose. Pirmi pradėjo kristi pagyvenę vyrai. Jų ir taip nedaug buvo, nes dauguma iš N.Vilnios pateko į Resiotų lagerius, o iš ten į amžino šalio žemę. Moterys, nors nebuvo panašios į žmones, bet laikėsi geriau. Matyt, jų organizmas geriau prisitaikė prie Jakutijos šalčių ir bado. Man tuomet buvo 16 metų. Aš badą buvau matęs Kauno kalėjime, bet tokius šalčius išvydau pirmą kartą. Brolį Kazį ir mane išsiuntė 15 km. nuo Turuchtos į miško pramonės skyrių "Kliučik". Ten mes turėjome su arkliais traukti rąstus prie ledinio kelio. Gyvenome barake, bet iki pavasario jo nematėme, nes išvažiuodavome į darbą ir grįždavome tamsoje. Vienintelis ir pagrindinis maistas buvo duona, kurios, įvykdę normą, gaudavome 800 gramų. Vakare, gavę duoną, ją iš karto suvalgydavome. Kartu barakė gyveno Pavolgio vokiečių ir suomių nuo Leningrado. Kasdieninė ir vienintelė kalbos tema vakarais buvo apie tai, kaip prieš karą visi gerai gyveno ir į valias turėjo duonos. Mums buvo keista, kad apie lašinius niekas neužsimindavo. Man iki šiol atsimena

1942 metų vasario 16 dieną. Ejome atsiimti duonos tačiau kažkas iš kisenės ištraukė duonos korteles: mano, Kazio ir mamos, kuri mums buvo atidavus savo kortelę. Duonos negavome. Kelias dienas visai nevalgė turėjome važiuoti į darbą. Buvome vos bepaeiną, kol vėl pradėjo mus maitinti. Taigi, man iki šiol labai liūdnai prisimena ši vasario 16-oji.

Pavasariop ant kojų iki kelių atsirado žaizdos. Aš maniau, kad tai nuo persalino. Dabar, kai susipažinau su tremtinių literatūra, man paaiškėjo, kad tai buvo cinga. Ištirpus sniegui, Lenos pakrantėse augdavo laukiniai svogūnai, kurių laiškai buvo mums vaistai ir vitaminai. Miško darbų apmokėjimas buvo įvairus. Geriau apmokamus darbus dirbo vietiniai rusai. Su jais darydavo darbo sutartis ir kas 6 mėnesius prisidėdavo po 10% atlyginimo. Su tremtiniais sutartys nebuvo sudaromos. Skaitydami šias eilutes, sunkiai išivaizduojate, kaip degradoja bado iškankintas žmogus. Atrodo, viską užmiršai ką išmokai gimnazijoje. Kalėjime buvau neblogai pramokęs prancūzų kalbos, girdėjau daug paskaitų ekonomikos, filosofijos, istorijos temomis. Visas buvęs gyvenimas atrodė panašus į pasaką. Sekinadieniais, jei nereikėdavo dirbti, eidavom pas tėvus. Ten bent išsimiegodavome apsikloję šiltais mamos kailiniais. Šie metai buvo patys siaubingiausi, kadangi nei mes tėvams, nei tėvai mums beveik niekuo negalėjo padėti. 1942 metų rudenį mane paskyrė vežti iš taigos arkliams sieną. Čia aš tapau beveik profesionalas, nes išdirbau penkias žiemas, o žiema - nuo spalio iki balandžio mėnesio. Dirbome dviese, turėjome po tris, lanku kinkomus į roges, arklius. Bendradarbiai keitėsi, nes vis susirgdavo nuo sunkių sąlygų kelionėse. Daug mėnesių tekėdavo nakvoti taigoj lauke. Nakvojant taigoje, esant 50 laipsnio šalčio, reikia turėti kai kurių jakutiškų igūdžių. Pirmiausiai reikia paruošti kūrą. Samoningai aš nerašau malkas, nes taigos kuras ir mūsų malkos mažai ką turi bendro. Reikia nupjauti gan storą sausą maumedį ar pušį, jį gabalais supjaustyti po porą metrų. Įkūrus laužą smulkesniomis malkomis, ant jo dedami du gabalai skersai ir trys gabalai galais. Išidegus laužui, ugnis kyla aukštai, virš laužo pakabintame katiliuke verdama arbata. Vandens, aišku, nėra, todėl tirpinamas sniegas.

DIDELĖ DOVANA LIETUVIŲ KILMĖS JAUNIMUI

St.Petersburgo Klubo narių dr.Aldonos Gaškienės ir dr.Remigijaus Gaškos, Lietuvos prez.Valdo Adamkaus patarėjo jaunimo ir sporto reikalams iniciatyva, pasirašytas susitarimas su Vytauto Didžiojo Universitetu, kuriuo A.ir R. Gaškos išipareigoja suteikti studijų ir pragyvenimo stipendijas VDU-te 2001 — 2004 metais priimamiems į pagrindinių studijų pirmąjį kursą 6-iems Punsko "Kovo 11-osios" Licejaus lietuvių kilmės abiturientams.

Nesant pakankamai norinčių studijuoti iš "Kovo 11-osios" Licejaus, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybė Lietuvoje rekomenduoja kitus užsienio lietuvių studentams VD Universitete.

Šis sutarimas, pasirašytas VDU rektoriaus dr.Vyr.Kaminsko, dr.A.Gaškienės, dr.R.Gaškos, Punsko "Kovo 11-osios" Licejaus direktorės M.Černelienės ir PLB atstovo Lietuvoje G.Žemkalnio galioja iki 2008m.

A.ir R.Gaškų finansinis išipareigojimas 550,000 Lt. Tai gal pirmą tokio dydžio dovana VDU istorijoje.

MANO BROLIS JUOZELIS

4. ...Išėina man vainikas toks pasipūtęs, betvarkis, bet Juozelis mane pagiria, užsimauna ramunių vainiku ligi pat ausų. Balti žiedukai kabo, jo geltonas garbanelės puošia. Aš net šokinėju iš džiaugsmo, net rankutėmis ploju, kad jis su vainiku man gražus, kad jis nekasdieniškai pasipuošęs. Bet jis nusiima vainiką, užmauna man ant rankutės ir sako:

-Užteks juokų. Užteks vainikų. Ir jau užteks išdaigų...Žinai, kad mama prašė parnešti rūgštynių. Barščius išbaigė, lambukų nenori skinti, nes jau ir taip burokai turi tik po vidurinius lapelius kelis... Einam į pievų rūgštynes.

Ir mes skiname iš pievų rūgštynės plačialapės ir rūgščias...Jų čia ištisi kupstai, kai kurios jau su kambluokais, traškiais ir sultingais, augančiais į žiedus su viso krūmo syvais. Ir kai juos laužai, tai net traška, kai kramsteli, tai net seilės varva. Su tokiais kambluokais rūgštynės užvirus ir dar grietine užbalinus, tai yra puikiai barščiai, kuriuos skanu valgyt su šutintom bulvėmis.

-Žinai ką, aš tau dar niekada neparočiau užtikto paukščiukų lizdo mūsų jazminų krūmė, - kalba Juozelis, nesdamas rūgštynės. Ir kai mes ateinam prie darželio jazminų krūmo, Juozelis pritupia prie pynučių tvoros, prikiša veiduką prie spragutės ir man liepia į krūmo vidų pro šakas žiūrėti. Ir aš žiūrėdama jau matau tamsų sušarusį lizduką tarp dviejų šakų...Iš lizdelio kyščioja ir kruta kelios galvutės...O Juozelis klausia:

-Ar matai pupuliukus?...Jie dabar vieni, motina išlėkus.

-Kur išlėkus? Ar visam laikui?...Ar ji juos palikus?...

-Ne. Ji išlėkus parnešti jiems maisto. Matai, kad jie dar mažučiai, dar tik su pukučiais, ir jeigu jų tėvai nemaitintų, jie visi išmirtų.

-Tai mes pamaitinkim.

-Tu nė nebandyk arti jų prieiti. Tada - jau baigta: tėvai jų išsižadėtų, niekad nesugrįžtų, ir žūtų paukšteliai! Nuodėmė yra paukštelį lizdelius užpilti, draskyti ir mažučius paukštelius kankinti. Tau būtų miela juos pačiupinėti, bet jiems būtų išgastis ir mirtis...O ar tu žinai, kas yra mirtis?...Kas yra giltinė?...

-Nežinau, Juozeli, ne...Tik paukšteliai tegu neišmiršta, nes kas mums pačiulbės?...

-Tai eikim iš čia. Kas žino, gal ta giltinė su žinogaus groblais kažkur už kampų dalgi nešina slampinėja?...Bet tu nebijok, mes ją nusivysim.

Ir jau nežiūriu į paukštelius, o galvotrūkčiais bėgame į gričią pas mamą, sumetę į rėtį rūgštynės giriames, kad daug apėjom, daug daiktų matėm ir rūgštynių, ir rugių varpų parsinešėm, ir vainikus pynėm...O mama guodžiasi:

-Geriau juodu arti namų būtute. Aš visada didžiam rūpesty. Čia ir miškai, ir bala, ir plynės...Mano širdis visuomet lyg peiliu persineigta.

Bet mums atrodo, visur tik namai...Kad tik mamai nebūt širdis "peiliu persmeigta", mums visur atrodo rojus. Aną dieną, ir dobilais pabraidėme, tikru medum pakvėpavom. O žalybė, o žydinčių raudonų galvučių marios, juose auga ir tokie viškučiai su mažom ankštukėm, žirniukų pilnom...Mes dobiluose atsėdė vikučių ankštukes lukštenam... Ir bulvių paduobiais, auga daug kiaušialygių nevalgomų bet užtat pilna tén raganbandučių skanių...Ant žemų krūmukų, tokiuose žaliuose ripukuose tupi bandutės miltingos, su raukučiais, su pupkeliu vidury, mes susėdę jas lukštenam, pasmaguriaujam ir pilnas saujas dar namo parsinešam.

Kas čia vaikus suvaikys?! Mes ir miškus apeinam visus kelius ir keliukus žinom, net galim pasakyti, kurioj vietoj tupės baravykas su broliais aplinkui, kurioj vietoj nusities voveruškų pynė, pu kuriomis eglėmis pupsos iškilusios žemės krūvutės ir po jomis baltuos apskritos paliepės kaip lekštės... Mes grybų priraunam, mamai parnešam, bet mums peilių dar neduoda kotukus nupjaustyti. Mes tik gaunam pintinėle, po duonos riekele, mėlynų ar kitokių uogų prisiskinam ir kaip du klajūnėliai visur einam ir einam.

Bet šiandien mes parėję nuliūdom, kai radom mūsų mamutę nusiminusią. Ji sėdi ir perrinkinėja rūgštynes. Susimąscius ir vėl ji mums guodžiasi:

-Vaikeliai, jus dar nežinote motiniškos širdies sopulio, kada jos vaikelį išneša karstelyje...o jau du išnešė...Ir toliau jau jai nér žodžių, tik nulenкта galva, tik veidas nubalęs ir mudu supuolam prie jos kelių guosdami, bučiuodami. Ir jau iš gilių širdukių pasižadėdami, kad mes jos vienos niekad nepaliksime, 6 psl.

LTB - VALSTYBĖS ŽLUGIMO PRADŽIA AR PABAIGA?

(Kas yra kas Lietuvoje?)

2. (tesinys)

Pirmasis žingsnis privatizavimo etape yra nepaprastai svarbus, jei jis bus klaidingas, klaidingi bus ir kiti. Jeigu jus norite, kad užaugtų rožės, negi sėsite piktžoles! Paskyrus LTB vadovais Bubnį, Visokavičių, galėjai tikėtis ne teigiamo efekto, o aferų ir begalines klaidų ir nusikaltimų virtinės. Daugelis užsienio bankų vadovų, pamatė su kuo turi reikalą, nesutiko investuoti savo laiko ir ergždžias diskusijas su finansiniais nebrendilomis, tik ABN AMro vadovus man pavyko prikalbinti tęsti darbą, pažadėjus, kad neišmanėliai vadovų kėdėse - tiklaikinas reiskinys.

Tačiau tas laikinas reiškiny užtruko, visos LTB iniciatyvos pasirodė besas šnipštas - ir kreditinės kortelės, iš kurių nieko neišėjo, ir prekyba vertybiniais popieriais, kuri nedavė žymesnio pelno, ir visi LTB departamentai dirbo nuostolingai ir be reikalo pravalgydavo klientų pinigus. Finansų Ministerijos atstovas Martinkus nematė nieko smerktino tame, kad greta visa to buvo metamos didžiulės lėšos į reklamą. LTB reklamos skyriaus vadovas C. Iškauskas tiesiog stebuklus darė ant kiekvieno kampo milžiniškuose skyduose šlovindamas LTB. Banko darbuotojai šaipėsi, kad šimtai tūkstančių litų buvo mokomi netgi tokioms reklamų agentūroms, kurios reklamavo LTB netgi tarptautinėse aviacijos kompanijose, kurių trąsos n i e k a d a neužsukdavo į Lietuvą. LTB tiesiog saujomis švaistė pinigus - buvo mokama Reuter agentūrai, kad ji kasdien praneštų, kokie pasaulyje yra valiutų kursai, kai l y g i a i t a s p a č i a s ž i n i a s LTB kasdien gaudavo iš Valstybinio Komercinio Banko. Tačiau visa tai tėra tik ledkalnio viršūnė. Lietuvos Vyriausybei derėtų paklausti auditorių PWC, ką nustatė auditas, ir kam buvo leidžiami valstybės ir banko klientų pinigai. Price Waterhouse neabejotinai turi visus audito ataskaitų variantus - ir oficialius ir neoficialius - tačiau neitiktina, kad šiandien Vyriausybė norėtų tai padaryti, o vis dėl to, prieš LTB privatizavimą reikėtų surinkti visus duomenis apie LTB veiklą. Visokavičius važinėjo į Šveicariją, Airiją, Ameriką, Kanadą (kartu su žmona), Bangkoką, Čekiją, Prancūziją, Belgiją, Italiją, Olandiją, Vokietiją, Senegalą. Ataskaitose Visokavičius rašė, kad važiavo ieškodamas strateginio investoriaus!

Antrastikslas, kuri ouoselejo Visokavičius, buvo susirasti tokius investitorius klubo narius, kurie po privatizavimo paliktų jį ir jo komandą vadovauti bankui. Jo kelionės į Bangkoką metu ten vyko pasaulio taupomųjų bankų suvažiavimas, tačiau už vis įdomiausia, kad Visokavičius į tą kelionę nepasiėmė vertėjo, o jis angliskai nemoka ir be vertėjo jam paprasčiausiai ten nebuvo ką veikti. Price Waterhouse išvada tokia ir buvo - kelionės sumanytos tam, kad gautų kelionpinigius. Price Waterhouse išvados buvo rašoma, kad tų kelionių išlaidos nėra pateisinamos.

Toks besaldis lėšų leidimas praktiškai sužlugdė LTB kadru tobulinimo programą. Vienu metu Visokavičius atšaukė visus kelionių planus, pagal kuriuos LTB darbuotojai turėjo vyksti stažuotis į užsienį. Buvo anuliuoti visi sertifikuoti finansų analitikų kursai. Pagal tarptautinius reikalavimus LTB privalėjo siųsti savo atsakingus darbuotojus stažuotėms ir mokymuisi į užsienį, kad jie įsisavintų šiuolaikinius fondų valdymo ir bankininkystės metodus, išlaikytų egzaminus ir gautų tarptautinius kvalifikacijos sertifikatus. Pastatų remontas, Visokavičiaus kelionės, kvaila reklama, ištaigingų automobilių pirkimas, kaip šuniui penkta koja LTB reikalingas Nidos Banko pastatas, nupirktas Vilniuje, Juozapavičiaus gt., - visa tai nebuvo vien tik gryna korupcija. Kur kas skaudesnės buvo vie to pasėkmės - smarkiai krito LTB darbuotojų kvalifikacija, o per tai - LTB intelektualinio turto vertė ir tuo pačiu viso LTB vertė. LTB neteko galimybės steigti nei pensijų, nei kitokių fondų. Banko darbuotojai buvo labai dėl to nepatenkinti, bet jie galėjo tik tylėti ir džiaugtis, kad Visokavičius to nepasitenkinimo nepastebi (IR VIS DĖLTO - ŠIUO ATVEJU IR TYLEJIMAS REIŠKĖ PRITARIMĄ, DEJA...Red.)

Buvo norėta sukurti pensijų fondą, vertybinių popierių fondą, buvo sukurtas brokerinių operacijų departamentas, kuris tuos fondus turėjo sukurti, jo darbuotojai turėjo įsigyti finansų analitikų sertifikatus, bet visa tai nuejo šuniui ant uodegos. Viskas pasibaigė tuo, kad Visokavičiaus tarnybiniam automobiliui nupirko ir ant ratų uždėjo labai gražiai žvilgančius ir labai brangiai kainavusius ratlankius!...Kad nekiltų nepasitenkinimas kitiems valdybos nariams, Visokavičiaus įsakymu buvo nupirktas gražus pulkelis naujų prašmatnių automobilių, o kai reikėjo surasti, kaip juos panaudoti, buvo nuspręsta, kad jie labai gerai tiks atsakingus darbuotojus nuvežti namo pietauti, o po darbo parvežti namo. PWC nurodė, kad tų pinigų, kuriuos Visokavičius išleidžia tik kelionėms po užsienius, s u k a u p u galėtų užtekti pasisamdyti aukščiausios kvalifikacijos bankininką iš bet kurio užsienio banko, tad geriau būtų pagalvoti, ar nevertėtų Visokavičiui pasisamdyti bankininką, kuris už jį dirbtų ir tuo pačiu atkristų reikalas

arti namų žaisim, o jeigu kur eisim, būtinai pasiklausim. Ir ji mus visu glėbiu apkabina, valandžiukę palaiko, plaukelius paglosto, pabučiuoja, ir pati pakilus kačia vakariene prijuostę apsirusus, sviesiomis kasomis galvą apsvijus.

-Eikš...Mudu susitarkim... - pamoja man Juozelis, ir mes užlendam į užkrosnį, susiriečiame ant mūrinio "prico", ir jis, pasilenkęs į mane, kužda:

-Mamutė šiandien matyt nesveika...Jai ką nors skauda. Tad būkime geri. Tu nelisk jai į akis su savo suskilusiomis kojomis. Pati muiļu suskilusius plyšius užtepk...Nors ir skaudės, susirauk ir pakentek...Žinok, kad tau ne vienai kojeles peršti... Pažiūrėk tu į tėvelio suskilusias rankes. Kai aš užaugsiu, aš jį pavaduosiu!

-O aš pavaduosiu motinėle!

• Vilniuje, Ukmergės gatvėje, pradėjo veikti naujas ekonominės klasės 84 kambarių viešbutis "Baltpark". Tai ne rekonstruotas, o visiškai naujos statybos viešbutis, pastatytas per 7 mėnesius.

Šią vasarą kai kuriais dienomis viešbutyje jau užsakytos visos vietos.

Naujo viešbučio sta-

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr.14-15

Visokavičiui kaip sūnui palaidūnui blaškytis po visą pasaulį.

Visų šių Visokavičiaus šunybių ir nuotykių laikais premjeru dirbo Gediminas Vagnorius, o Visokavičiaus žmona ėjo Seimo Socialinių Reikalų Komiteto pirmininkės pareigas. 1999 m. gegužės mėnesį Premjero poste Paksas pakeitė Vagnorių, o Visokavičius nupirko Nidos Banko pastatą. Greitai buvo suskaičiuota, kad LTB nupirktam pastatui trūks-plyš, o turi išleisti 30 milijonų litų! Po kiek laiko paaiškėjo, kad tų milijonų, oi, kaip nepakaks, kad reikia, oi, kaip reikia iš viso labo tik netoli 100 milijonų! "Lietuvos Geležinkeliams", "Lietuvos Avialinijoms", "Lietuvos Energijai" buvo suteiktos žinomos blogos paskolos, kadangi visi kiti bankai jų prašyčius jau buvo atmetę! Maždaug 500 milijonų litų sumai buvo suteiktos vyriausybės ir savivaldybių garantijos. Tačiau vyriausybė atitinkamai savo įsipareigojimų daliai išleido valstybės obligacijas. LTB iš viso to teuzdirbo šnipštą, nes visas pelnas iš obligacijų dar nežinia kada bus gautas, informacija apie tai yra neprieinama. Galima spėlioti - penki, dešimt ar dar kažkiek metų praeis, kol LTB klientų pinigai sugrįš į banko saugyklas. Kas dabar bus toks išmintingas ir pasakys, kam tenka kaltė už sužlugdytą banką? Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar LTB vadovai? Ką gali paimti iš Visokavičiaus, kuriuo su tokio vargu pavyko atsikratyti? Iš viso, tuo metu LTB suteikė paskolų maždaug trims milijardams litų, įskaitant ir tą pusę milijardo su bankui nepelninga Vyriausybės garantija.

Kitas klausimas: kur nusėdo tie paskolinti pinigai. Kadangi už juos garantiją davė Lietuvos valstybė, kur Jūs rasite šiandien tokį kvailį, kuris rūpintųsi kaip gražinti skolą, kurią už jį privalo gražinti ne jis, o kažkas kitas?

Ne mažiau įdomu, kodėl Vyriausybė tokias garantijas davė. Kas tai - ar naujas kovos su korupcija variantas, kai pati Vyriausybė tarsi skatina vogti? Gal Jūs, gerbiamas skaitytojai, jau būsite pagaliau supratę, koks yra LT Banko, kuriame Jūs laikote savo santaupas, stovis? Gal jau ir Jūs galėtumėte pasakyti, kodėl taip sunkiai braška LTB privatizavimo vežimas, ir kodėl jam niekaip neatsiranda pirkėjas, kuris norėtų padengti ir visas blogas paskolas, ir visas Visokavičiaus kelionių išlaidas, ir atsikratyti visų tų niekam nereikalingų pastatų ir taip gražiai blizgančių ratų, kuriams reikėtų atsikratyti visų tų vagių ir parazitų ir dar jiems už išvijimą primokėti? O kaip Jums atrodo, kas atsitiktų, jeigu visi ateitumėte į banką ir paprašytumėte gražinti Jūsų pinigus? Ar labai skirtusi vaizdas nuo "Sekundes" banko, nuo LAIB'o nuo Lietuvos Valstybinio Komercinio Banko ir kitų, kurių buvo ne vienas ir ne du? Ar daug peštumėte iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės garantijų, kuri Jums taip dailiai nulkė pensijas? O gal kartais jau ir Jums kilo klausimas, kas tai yra Lietuvos Taupomasis Bankas - taupyklė Jums, ar kiauras maišas vagims, į kurią iki alkūnių sukišta gal šimtai, gal tūkstančiai graibščių rankų? O gal kartais Lietuvos Respublikos finansų ministrui priderėtų pasikrapštyti pakaušį ir prisiminti savo pareigą, kuri įsakmiai jam nurodo, kad tai jis, o ne aš ir ne Jūs, gerbiamas skaitytojai, nuolat privalote kelti tokius ir panašius klausimus ir jeigu jis negauna į juos aiškaus ir įtikinamo atsakymo, tai toji pati jo pareiga jam įsako čiupti tuos vagis už pakarpas ir pasodinti ten, kur jiems ir vieta, o ne į prašmatnius kabinetus ir blizgančius Mercedesus? O gal taip pat ir Lietuvos Respublikos Prezidentui d e r e t u bent kiek domėtis k a s y r a k a s L i e t u v o j e? O gal derėtų pasidomėti Lietuvos Respublikos Seimui, o gal Lietuvos Generalinei Prokuratūrai, o gal, o gal?...

Kai buvo skiriami konsultantai LTB privatizavimui, Lietuvos Vyriausybėje už LTB likimą atsake Premjeras A.Kubilius ir finansų ministras V.Dudėnas, tačiau jie nė piršto nepašūdino, kad baigtusi chaosas, savivalė ir korupcija. Finansų ministeris V.Lionginas jau 1999 metų birželio mėnesį suprato, kas vis dėl to darosi Taupomajame Banke ir ėmėsi pirmųjų priemonių atleisti Visokavičių iš pareigų, bet šis, užtikrinęs savo žmonos ir V.Landsbergio paramą (bent taip tvirtino Visokavičius), dar gana ilgai išlaikė įsikibęs į savo krėslą. Tik po ilgo laiko ryžtingomis finansų viceministrės D.Grybauskaitės pastangomis pavyko Visokavičiaus atsikratyti.

1999 metų liepos mėn.30 d. aš susitikau su Seimo vicekancleriu J.Razma ir paprašiau jį, kad iškvieštų Lietuvos Turto Fondo direktorių Vaitkevičių. Jam atvykus, aš abiejų akivaizdoje įrodžiau, kad niekas nėra daroma, o LTB valdyba banko privatizavimą sąmoningai žlugdo. Jiems paaiškinau, kas iš tikrųjų vyksta ir nurodžiau, kad pono Vaitkevičiaus b e konkurso neteisėtai paskirta LTB privatizavimo patarėjų Ispanijos firma DCF. (Tai buvo apšukrių vyrų kompanija, kurie dirbo EBRD ir važinėjo po visą Europą, ieškodami užsakymų be konkursų). Vaitkevičius atsakė, kad projektams, neviršijantiems 300.000 eurų, privatizavimo konkurso neva apskritai nereikia skelbti ir kad firmos paslaugos būsia apmokėtos Europos Sąjungos sąskaita. O visi kiti privatizavimo patarėjai, ruošę LTB rekomendacijas, atsieit, neužpyks.

tyba kainavo apie 9 mil.litų. Manoma, kad investicijos atsipirks po 5-7 metų. Šiame dviejų žvaigždžių viešbutyje vienu metu galės būti iki 250 svečių. Standartinio kambario kaina parai-199 litai.

"Baltpark" yra Tarptautinės Viešbučių ir Restoranų Asociacijos(IH&RA) narys.

2001.VII.10.

-Pavažuosi, bet klausyk. Nuo dabar jau tu ją pradėk pavaduoti: nuskusti bulves, pritrinti šėivas, išsluoti aslą...O aš rytoj nuo ansktumos - prie molio: užbaigsiu Dievuliukui namą...Atsikelsiu anksti su tėveliu...Išlydėsiu jį su jaučiais ir žagre ir paskui sugrįžęs - jau tu žinai kur. Kai tu išsimiegosi, jau bus Dievuliuko namas baigtas. O paskui - pasodinsiu tave prie raidžių. Ar bus taip gerai?...Na, ar tai jau sutarta? ...Būk gera mergaitė...Aš dabar bėgsiu tėveliui padėti klojime... O tu ką nori veik, bet nebūk plepi mūsų planų niekam neišduok.

-Ne, ne. Aš tylėsiu kaip žemelė. Bet kur mes gausim knygą mokytis skaitymo?...

-Smėlyje rašysim, "drukaivosim" ir piešim... Smėlis - didelė Dievulio knyga, mes ją susirasim.

.....Juozelis

Marija A u k š t a i t ė

Ir išbėgo jis linksmas ir greitas, suleido vištas į gričią ir uždarė pečeliuje...Paskui nubėgo į pakluonę, kur tėvelis stovėjo su dobilų vežimu...O vakaro zaros jau geso, saulė nusėdo į savo guolį, vakarų dangus nusiauksino, miškų viršūnės patamsėjo, ir kai jau pritemo - mes visi prie stalo vakarieniavom.

Špragsėjo liepsnodama skala, ikišta žibintuve, kvepėjo troškintos bulvės. Mes šaukštais sėmėm rūgusį pieną iš vieno dubens, tik Juozelis šaukšto nepakėlė - jis buvo kažko giliai, giliai užsimastęs.

Sėdėjo jis pačiame kampe prie tėvelio. Baltomis ilgomis garbanėlėmis purėjo jo galvelę. Didelės mėlynos išmintingos akeles žiūrėjo tarytum į kažkokius tolius. Ir tik tada jis sujudėjo, kai mama paragino:

-Juozeli, kur tu užsižiopsojęs?...Štai tokia graži bulvutė iš paties kropo dugno, apkepus, net pasvilus, o tokias kaip tik tu mėgsti, - ir, pasmeigus šipuluku kvepiančią skeltą bulvę, padavė jam į rankutes. Tuomet jis lyg atbuodo, pralinksinėjo, su visais valgė. Po vakarienės kaip visuomet užkibo teveliui ant kaklo čiauškedamas:

-Tėveli, aš jau stiprus! Tuoj galėsiu arti! Kai tik žagrę galėsiu pakelti, jaučius nulaikyti, tai aš jums visus laukus suarsiu! Ir dobilų, ir vikių pripjausiu! Ir rugius nukirsiu! Ir šieną suvesiu! Ir klumpes aš jums padarysiu! Ar taip bus gerai, tėveli?...

-Gerai, bet ką aš veiksiu?

-Mane komanduosit. Visa ką išakysit. Jus jau viską mokat už visus geriausiai!

-Na, tai jau eikš, man uždegsi pypkę. Už tai gausi riestutą, per visus metus kišeneje isnesiotą.

Ir suskambėjo gričioj juokas, kai kas pribėgom pažiūrėt riestuto, o Juozelis jį gavęs pažvelgė į mane, ir mudu supratom viens kitą, kad branduoliu dalinsimės - bus abiem po pusę.

-Bet rytoj... - jis man praeidamas pakuždėjo.

Išeinant jam su tėveliu gult į daržinę ant šieno, mamą jį apsupo jo mėlynu žiponėliu, nes naktį gali būti šalta...Ir taip žiponėliu apsuptas, motinėlės apglostytas ir pabuciuotas, pasiėmė tėvelį už rankos, ir abu išėjo.

Ryto metą anksti, kai saulė vos buvo pakilus virš girių, pasigirdo riksmas. Atbėgo nuo balos į gričią rėkdama sesuo Onutė ir pranešė, kad baloje plūduriuoja Juozelio žiponėlis ir matyti jo viena rankutė.

Greit atbėgo tėvelis, mama, ir mes subėgom prie balos, skausmu šaukdami...Tėvelis drėbėdamas ištraukė iš vandens prigerusį Juozelį...Pagulde jį kniubščią ant paklodės supo ir supo, kilnojo, vartė ir vėl supo, bet Juozelis neatgijo.

Plaukiojo tik lenta baloj plūduriuodama, baisumą primindama...Ji buvo užmesta ant balkelio tarp dviejų kuolų žlugto skalbiniai. Čia Juozelis visuomet su skardine dėžute pasisemdavo vandens savo meno dirbiniams. Ir ši kartą, spėjama, kad kai jis užėjo ant lentos paties galo, kai lenkėsi semti vandens - lenta palinko, ir jis nuslydo į vandenį, į giliają balą.

Vanduo metėsi į krantus, jame burbuliavo skardinė dėžutė, išsprūdus iš daroščių rankelių...Laukė Dievuliukas savo namelio giliame kranto pakrauiš...Dūsavo aplink balą nuleidę šakas verkiantieji gluosniai...Tėvelis baubė ne savu balsu...Motinėlė raudėjo, laužė rankas ir šaukė, net miškai skambėjo, seserys tėvelius guodė ir pačios raudėjo, broleli negyvą namo parnešdamos.

Ir prasidėjo šermentys...Gričioj pakvipo vaškinės žvakės, pakvipo prilaužti diemedžiai, prisirinko žmonių daugybė, giesmininkai apsėdo aplink stalą su "kantičkomis". Jų pirma giesmė į sielas prabilo:

"Kad mums pakajų dangus auksčiausiojo,

Tėviške miela Dievo amžinojo,

Į dangų dūšia verkdamas nor eiti,

Amžių nueiti..."

Visa gričia sujudo: vieni giedojome, kiti gaudaus raudojimo šauksme. Šaukė motinėlė Juozelį glostydamas, jo rankes bučiuodamas...Prie pašarvojimo lentos raudėjo seserys, žodinės raudas supindamos, Juozelį keltis kviesdamos:

"Kelkis, broliuželi, nuo baltos lentelės,

Guoski motinėle prie tavo šalelės...

Išgirsi, broleli, seselių šaukimą,

Kaip sodo bitelių skaudžiausia dūzgimą..."

Ir užė rauda, ir dūzgė giesmės. Susirinkusieji kai kurie iš gailėsčio negalėjo prisidėti prie giedojimo - jie nuskendo į raudas su motinele ir seserimis. Ir nieks nežinojo, kad ten pakrauišyje po verkiančiais gluosniais - aš plysau skausme, apskabinus Dievuliuką. Jis buvo visas šlapias nuo mano slaptųjų ašarų.

7 psl.

Tautybių Mišiose š.m. birželio mėn. 2 d. Viršuje - Dalia Buckutė ir Paulius Mickus; Kardinolas J.C.Turcotte pamokslo metu. Apačioje - dalis mūsų choristų šalia haitiečių; momentas koncertuojant po Mišių.

PUIKIAI PASIRODE T A U T Y B I Ų MIŠIOSE L I E T U V I A I

Šiais metais Šv.Juozapo Bazilikoje dalyvavo 62 tautybės su savo vėliavomis ir tradicijomis, iškilmingose Tautybių Mišiose. Šia baziliką pradėjo statyti Švento Kryžiaus Ordino narys, Vienuolyno durininkas, Brolis André. Dabar jis yra paskelbtas Katalikų Bažnyčios Palaimintuoju.

Šia šventovę lanko ne tik turistai iš viso pasaulio, ne tik sveikieji, bet ir ligonys, meldamiesi į Šv.Juozapą ir prašydami Brolio André užtarymo. Apie pasveikimus liudija palikti buvusių ligoninių namantai, o jų daugybė. Į maldas skatindavo Brolis André, dar būdamas gyvas.

Bazilika randasi Montreale Mount Royal kalno beveik pačioje viršūnėje. Imponuojantis pastatas ne tik iš lauko, bet ir viduje. Jame gali sutilpti daugiau kaip 3.000 maldininkų. Šiais metais Tautybių Mišiose Bazilika buvo užpildyta.

Tautybių Mišias- Pamaldas įvedė prieš eilę metų kardinolas Paul Grégoire. Daugelį metų buvo kviečiamas mūsų Aušros Vartų Choras ir Vyrų Oktetas atlikti pagrindinius giedojimus apeigose. Eilę metų šios Mišios vykdavo žiemos metu Pasaulio Karalienės Marijos Katedroje, miesto centre. Tačiau, Montrealy- audros ir sniego prajovai apsunkindavo dalyvavimą, ypač padaugėjus šiltųjų kraštų imigrantams. Tad šiais metais kardinolas Claude Turcotte Tautybių Mišias nukėlė į gražų pavasarį, birželio mėn. 2 dieną.

Iškilmingai gaudžiant didiesiems Bazilikos vargonams, su trompečių palyda ir sopranui giedant "The Bright Seraphin" G.F.Handel, pasirodė procesija. Nešama kryžiu, šonuose lydėjo dvi didžiulės žvakės ir Evangelijos Knyga. Sekė 62-jų tautybių vėliavos ir jas reprezentuojantys atstovai, apsirebę savo tautiniais drabužiais. Jų tarpe matėme ir Lietuvos trispalvę, kurią nešė Paulius Mickus su Montreale Aušros Vartų choriste Dalia Buckute. Vėliavų eiseną sekė daugybė kunigų ir prelatų, Montreale arkivyskupas, o pabaigoje kardinolas Claude Turcotte su savo asistentais, dirbančiais su įvairiomis tautybėmis. Jis ir aukojo iškilmingas koncelebratines Mišias.

Aušros Vartų Choras jau buvo užėmęs už didžiojo altoriaus skiras vietas chorams ir mažiesiems vargonams. Šone Choro sėdėjo Haiti Choro nariai. Jie atliko jiems skirtą apeigų dalį su tradicinių būgnų palyda, haitiečių kalba.

Iškilmingųjų Mišių pradžioje Bazilikos solistė - sopranas Michele Hekimai - pravedė visus solinius rečitatyvus ir dirigavo visos šventovės maldininkams. Visi įsijungė į giesmę Kyrie. Po to Aušros Vartų Choras pakiliai sugiedojo Vivaldi "Gloria". Mūsų Choras buvo pakviestas atlikti pagrindinius giedojimus apeigų metu. Chorą paruošė nuolatinis dirigentas Lavrenti Djintcharad-

ze. Giesmes parinko šio renginio komitetas. Teko giedoti lietuvių, prancūzų, lotynų ir rusų kalbomis. Kitas reikalingas giesmės ir dainas parinko AV P-jos Choro koordinadorius-ryšininkas Antanas J.Mickus. Jis taipogi pasirūpino ir transportu visus atvežant į Baziliką.

Mūsų Choras buvo įsijungęs apeigų metu su solistės rečitatyvais "Veni Lumen", kuris buvo kartojamas daugelį kartų, nes publika jo nemokėjo. Sekė "Veni Creator Spiritus", po to "Aleliuja". Evangeliją skaitė diakonas, o pamokslą pasakė Kardinolas prancūzų ir anglų kalbose. Sekė "Credo", visiems maldininkams atsakant "Je crois".

Atneštas aukas priėmė Kardinolas. Pietum Amerikos indėnai atnešė indus su smilkalais ir juos pastatė abiejose altoriaus pusėse. Iš vieno smilkalai kilo aukštyn į Bazilikos skliautus, o iš kito sklido pažemė į dalyvius. Savo maldomis įsijungė 8-ųjų tautų žmonės. Po kiekvienos jų kalbos mūsų Choras giedojo ir "Gospod pomilui" atsakymą. Aukojimo metu giedojo Lotynų Amerikos Choras, Sanctus (polifoniniu būdu, kreolų tarpe) Haitiečių Choras.

Po konsekracijos, visi įsijungė į maldą "Tėve Mūsų", o "Agnus Dei" giedojo mūsų Choras gregorioninė melodija, Komunijos metu - lietuvių kalba Jono Dambrasko "Malda už Tėvynę". Mūsų choristės buvo pasipuošusios gražiais tautiniais rūbais, o vyrai - juodais kostiumais, atrodė išpūdingai ir tikrai šventiškai.

Palaiminimo metu giesmes giedojo ispaniškai Lotynų Amerikos Choras.

Iškilmes, apeigos buvo filmuojamos TV prancūziškojo kanalo darbuotojų ir programa rodoma visoje Kanadoje birželio mėn. 10 d., CBC TV.

Pasibaigus apeigoms, visi dalyvavę chorai buvo prašyti padainuoti savo tautos dainų. Lietuviai sudainavo "Kur Giria Žaliuoja" - J.Gudavičiaus, "Mergužėle, Lelijėle" - harm.J.Bendoriaus, "Už Jūrelių, už Marelių", harm. J.Stankūno ir Č.Sasnausko "Kur Bėga Šesupė". Dainas apibūdino prancūzų kalba Vilija Bulotienė.

Idomu prisiminti, kad Olimpiados metu ir Kanados Lietuvių Diežose šioje šventovėje mūsų Aušros Vartų P-jos Choras šioje Bazilikoje yra giedojes prieš 25 metus! Tuomet Chorui vadovavo Mme Madelaine Roch ir vargonais palydėjo muz.Jonas Govėdas.

Dar daug reikšmingų koncertų per 50 metų su daugeliu išeivijos muzikų ir solistų buvo atlikę mūsų Choras. Jų tarpe ir su Lietuvos Operos primadona Elzbieta Kardeliene, kurios vardas montrealiečiai yra įsteigę Stipendijų Fondą.

Rudenio - mūsų Choras minės savo giedojimo ir dainavimo 50-metį. Sėkmės ir valio!

Antanas Keblys

CHORAS ATOSTOGAUJA

Noriu padėkoti Montreale Aušros vartų P-jos choristams, kurie ištisai gieda ir dainuoja jau per visą 50 metų.

Šiomet mūsų Choras atliko visą eilę programų, o gražiausia ir išpūdingiausia buvo atlikta Šv. Juozapo Oratorijoje-Bazilikoje, Tautybių Mišiose.

Džiaugiuosi kartu su visais, kad 2001m. sezonui prisijungė 7 nauji choristai: altai-Asta Ruzgytė, Rolanda Kunčytė; sopranai-Dalia Buckutė, Irena Valkauskienė, Vida Ibienskienė; tenoras Romas Verbyla ir bosas Rimas Jakubauskas. Tad sveikiname, kad choras dabar savo sąrašą turi 50 narių! Talkininkauja ir sol.Antanas Keblys.

Ypač esame visi dėkingi mūsų muzikiniam vadovui-vargonininkui ir dirigentui Lavrenti Djintcharadze, taip rūpestingai dirbančiam su mumis.

Visiems linkiu gerų vasaros atostogų!

AV P-jos Choro koordinadorius - ryšininkas Antanas J.Mickus

● **JAV Lietuvių B-nės** Kultūros Tarybos pirm. Marija Remienė Vilniuje įteikė Valdovų Rūmų Paramos Fondo vadovui Edmundui Kulikauskui 2,450 dolerių čekį. Šie pinigai suaukoti per Vienos Valso pokylį, kuris buvo surengtas Čikagoje valdovų Rūmų atkūrimui paremti. PLB atstovas Gabrielius Žemkalnis Čikagoje surinktų lėšų įteikimo iškilmėse prisiminė, kokia stipri prieš II Pasaulinį Karą buvo Vilniaus sugrąžinimo ideja. Dabar taip pat daug jaunų žmonių yra dalyvavę Valdovų Rūmų pamatų kasinėjimo talkose.

Statybos darbus numatoma pradėti kitais metais. Valstybės Dieną, liepos 6-ąją, prie Rūmų tuoretų būti pastatytas laikinas paviljonas, kuriame bus platinama informacija ir parduodami suvenyrai su Valdovų Rūmų simbolika, renkamos aukos.

Pilių Tyrimo Centre vyksta M.K.Čiurlionio Menų Gimnazijos moksleivių paroda. Šių kūrinių atspaudai dovanojami Valdovų Rūmų atstatymo rėmėjams.

Šiais metais Valdovų Rūmų projektavimui valstybė skyrė 320 tūkst.litų.

● **Lietuvos Taupomasis Bankas** pagal "Respublikos" informaciją, pradeda pertvarką (kažin kodėl vadinama, ypač Amerikos Kontinente, ne visada raminančiai skambanti pavadinimu...). Ši banką š.m. birželio mėnesį išigijo "Hansabank" grupė. Pradėtas atrankos darbas, po kurio turėtų sumažėti apie 20% darbuotojų.

Naujieji LT Banko vadovai, pagal "Respublikos" informaciją, tvirtina, kad

privatizavimas nesumažino klientų pasitikėjimo banku.

Nekomentuojama, kaip tai bus naudinga Lietuvos valstybei. (P.S. Apie LT Banką plačiai rašo "NL" šio numerio tęsinyje dr. Edvardas Juozas Petraitis).

KAUNE DAINŲ ŠVENTĖ

Birželio mėn. 9d. Dainų slėnyje skambėjo dainos, kurias dainavo daugiau kaip 100 meno vienetų iš Kauno miesto bei apskrities. Kauno miesto Savivaldybė, apskrities viršininko administracija ir Lietuvos Chorų Sąjungos Kauno skyrius gražiai gaitos kampelyje surengė Kauno Dainų Šventę.

Dalyvavo 28 mišrūs suaugusiųjų, 8 moterų, 4 vyrų, 28 jaunučių, 13 jaunių, 3 merginų, 7 mišrūs jaunimo chorai ir dar 18 įvairių kolektyvų orkestrų, instrumentinių ir šokių ansamblių.

Šventės vadovas ir vyriausiasis dirigentas — Patras Bingelis.

Kauno Dainų Šventė tai tradicinis balsingųjų suaugusių ir vaikų susibūrimas bendrai dainai. Gausus būrys kauniečių ruošiasi dalyvauti kitais metais Vilniuje vyksiančioje Pasaulio Lietuvių Dainų Šventėje.

Kauno Savivaldybė skyrė daugiau kaip 30,000 litų Dainų slėnio inventoriumui bei aplinkai sutvarkyti. Švari aplinka, sutaisyti ir nudažyti suoliai, buvo malonūs šventės priedai.

KAUNAS MINĖJO 1941-JŲ SUKILIMO METINES

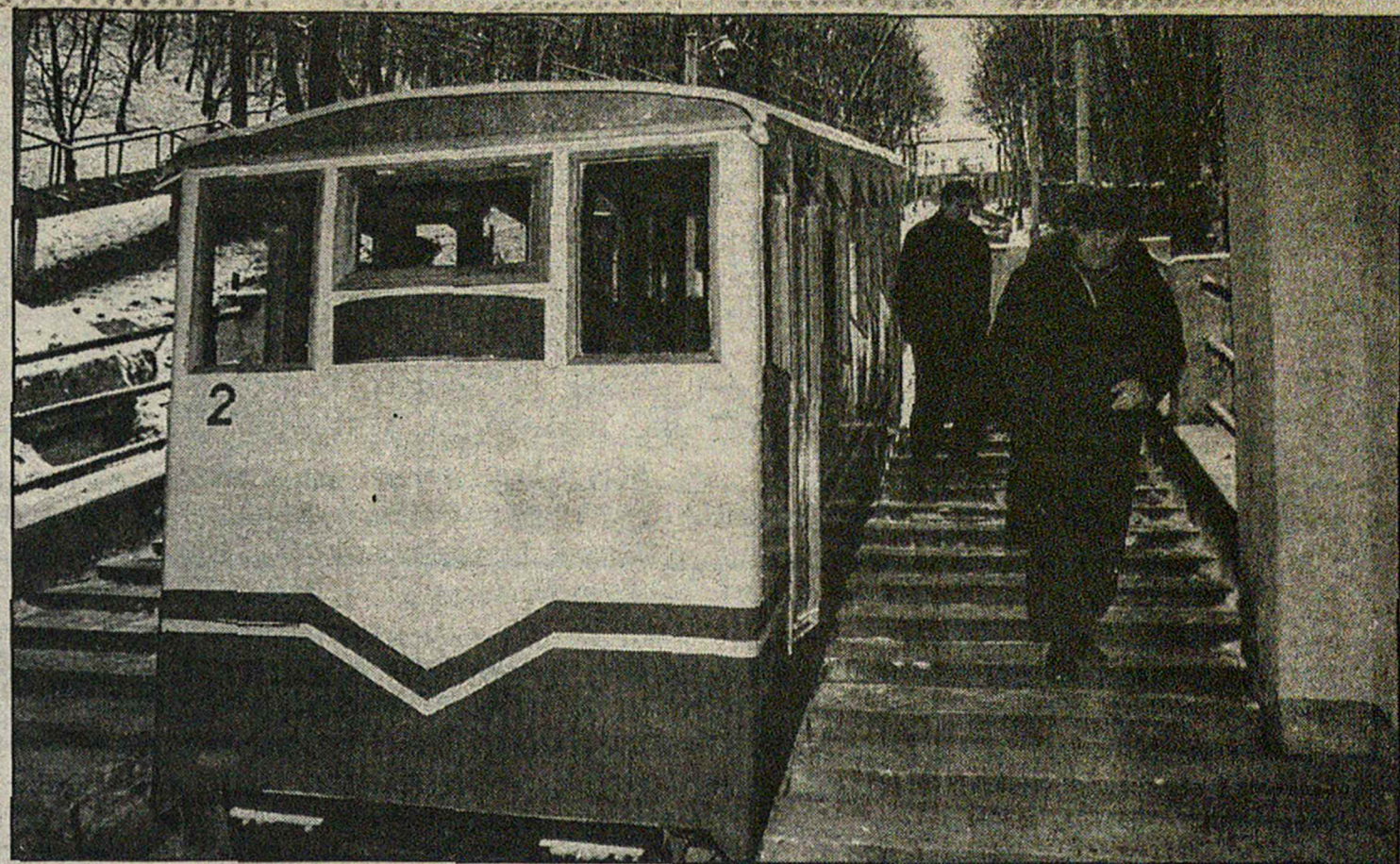
Š.m. birželio mėn. 23d. Ramybės Parke, prie paminklo Žuvusiems Sukilėliams buvo paminėta diena, kai prieš 60 m.,

iš Lietuvos traukiantis okupacinei Sovietų kariuomenei ir artėjant nacių Vokietijos daliniams, ginkluoti lietuviai sukilėliai paskelbė Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą Kaune.

Minėjime kariai ir miestiečiai padėjo gelių prie paminklo, Vytauto Didžiojo jėgerių batalionas saljutavo šūviu, grojo Lietuvos Karinių Oro Pajėgų pučiamųjų orkestras, dainavo tautinio meno ansamblis "Gimtinė".

Po Mišių Igulos Sv. Archangelo bažnyčioje, kariai nužygiavo į Vytauto Didžiojo Karo Muziejaus Sodelį. Čia, dalyvaujant Lietuvos Šaulių Sąjungos Garbės Sargybos kuopai, buvo iškelta Vyčio Kryžiaus vėliava, pasveikinta salve Lietuvos Valstybė ir Nežinomas Karys, kurio atminimui stovi paminklas ir dega amžinoji ugnis.

Pabaigai skambėjo Giedriaus Kuprevičiaus Varpų muzika.

Į Aleksoto kalną - patogus ir originalus funikulierius...randamas tik Kaune

NUSIŠYPSOKIME:

● Senas milijonierius gulėjo mirties patale. Kadangi jo gyvenimas nebuvo labai tobulas, tai jis, sąžinės griaužiamas, kreipėsi į kunigą:

-Kunige, jei aš prieš mirdamas paaukočiau porą milijonų dolerių labdaros tikslams, ar tai mane išgelbėtų nuo pasinerkinio?

Kunigas, kiek padalvojęs, atsakė:

-Negaliu jums to užtikrinti, bet manau, kad apsimoka pamėginti.

● Žmona vyrui:

-Tas tavo kostiumas visai netinka. Amžinai nieko pats nesugebi išsirinkti.

-Gryna teisybė. Juk ir tave pats išsirinkau.

● Kalbėdamas apie blaivybę, paskaitininkas nurodo tokį pavyzdį:

-Išivaizduokite, kad kieme stovi dvi statinės. Pirmoji su vandeniu, antroji su alumi. Prieina ištroškęs asilas - iš kurios jis gers?

-Iš pirmosios - pasigirsta klausytojo balsas.

-Visiškai teisingai. O kodėl?

-Todėl, kad jis asilas!

● -Ar tu girdėjai, - sako Jurgis savo draugui Jonui - kad Petras rengiasi vesti tokia puikią merginą, kuri moka vairuoti automobilį, turi leidimą būti parašutininke, groti pianinu.

-Aš manau - sakė Antanas - kad tai bus puiki pora. Juk Petras, būdamas kariuomenėje, išmoko puikiai virti, taisyti kojines, skalbti ir grindis valyti.

● Žmona skundžiasi savo vyrui:

-Pagaliau man reikia naujos suknelės, nes kaimynai gali pagalvoti, kad aš esu tavo virėja.

-Virėja? -atsako vyras, - Pasikviesk kartą tuos kaimynus pietumis

● -Ar tiesa, kad jūsų banko kasininkas pabėgo su tavo dukra, pagrobęs gražią pinigų sumą?

-Tiesa, bet aš vistiek dar tikiu, kad jis man pinigų grąžins, nes dukterį jau grąžino...

● Du vyrai bare užsisako alaus.

- Tik šviriame bokale! - primena vienas.

Padavėjas atneša alų ir klausia:

- Katras užsisakėte šviriame bokale?

● Teisėjas klausia nukentėjusįjį:

- Ar Jūs atpažįstate tą žmogų, kuris pavogė Jūsų automobilį?

-Žinot, po advokato kalbos aš jau nesu tikras, ar aš išviso turėjau automobilį...

● Po ilgos dienos, pavergęs kaimo daktaras po ilgos darbo dienos, priimdamas žmogų, jam sako:

-Nusirenk ir sėsk į kėdę!

Žmogelis tik ištaria: -"Bet aš", -kai jis jam ir vėl griežtai pasako nusirengti ir sėsti į kėdę.

Pagaliam kai žmogelis nusirengia ir atsisėda į kėdę, tada tik daktaras jo paklausia:

-Tai kuo skundies?

Šis atsako:

-Aš atvežiau Jums malkų.

Prisikėlimo P-jos žinios:
Prisikėlimo Parapijos statybos darbai jau eina prie galo. Pradėta dėti salės grindis ir vyks aplinkos sutvarkymo darbai.

Iki šiol statybos vajui yra surinkta \$675,367 (dar reikia \$644,132). Prie statybos neprisidėjusius parapijiečius labai prasome prisidėti. Šventovės ir pastatų pašventinimo iškilmės vyks š.m.spalio 11-14d.d.

● **Mažosios Lietuvos iždininkė Ieva Adomavičienė** Toronte praneša, kad Lietuvos kardinolui A.J. Bačkui Vilniuje buvo įteiktas pirmasis tomas **Mažosios Lietuvos Enciklopedijos** ir gauta iš jo padėka: "Nuosirdžiai dėkoju Jums už Mažosios Lietuvos enciklopedijos I-ji tomą. Džiaugiuosi, kad Mažosios Lietuvos Fondas ir enciklopedijų leidybos institutas ėmėsi tokio svarbaus ir didelio darbo. Iš visos širdies linkiu Jums sėkmės ir Dievo palaimos".

● **Birželio mėn. pabaigoje** Klaipėdos viešąją įstaigą "Jūros šventė" aplankė Mažosios Lietuvos patriarchas Kurtas Vėlius ir šventės Fondui paaukojo 500 litų. K.Vėlius yra Mažosios Lietuvos Draugijos JAV steigėjas ir vicepirmininkas, Mažosios Lietuvos rezistentų draugijos JAV steigėjas, lietuvininkų bendrijos "Mažoji Lietuva" garbės narys. Šis garbusis svečias vienas iš pirmųjų "Jūros šventei" paaukojęs asmenines lėšas.

● **Krekenavos** agrofirma, kurios vienas savininkų yra Seimo Ekonomikos komisijos pirmininkas Viktoras Uspaskich, ir toliau ignoruoja įstatymus ir juos vykdančius pareigūnus. Į bendrovę dar kartą nebuvo leista įžengti teismo antstoliams iš Ūkio banko, kuriam iš agrofimos buvo priteista beveik 6 mln. litų, atstovams, praneša ELTA.

● **Arvydas Sabonis** su šeima grįžo į Lietuvą. Galimybė, kad jis kitą sezoną vėl žais "Portland Trail Blazers" kluobe – menka. Apie tai pranešė Portlando žiniasklaida.

Gerbiame, -

Atliekant "NL" B-vės Leidybos reviziją, reikia patikrinti šerinkų sąrašus.

Mums būtinos žinios, kas dar turi šerų ir kur jie randasi. Laikui bėgant, daugelis skaitytojų pakeitė gyvenamas vietas, kiti atsiliepi ir, gražindami, dovanuoja šerų "NL" Bendrovei. Tačiau, dar daug yra mums nežinomų, kurie jų dar turi. Todėl prašome nedelsiant atsiliepti. Dėkojame!

"NL" Administracija

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

KLB TARYBOS RINKIMAI

XVIII-tosios krašto tarybos rinkimai visose apylinkėse

įvyks 2001 m. rugsėjo 30 d.

Sudaryta šios sudėties Vyriausioji rinkimų komisija:

Feliksas Mockus – pirmininkas,

Edis Kazakevičius, Dana Keršienė, Vytautas Taseckas,

Algis Valiūnas

Kanados Lietuvių B-nės Krašto Valdyba

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414

FAX: 416 532-4816

Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.10%
180-364 d. term. ind.	3.10%
1 metų term. indėlius	3.30%
2 metų term. indėlius	3.50%
3 metų term. indėlius	3.70%
4 metų term. indėlius	4.00%
5 metų term. indėlius	4.30%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.10%
1 metų GIC-met. palūk.	3.60%
2 metų GIC-met. palūk.	3.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.95%
4 metų GIC-met. palūk.	4.50%
5 metų GIC-met. palūk.	4.65%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	3.15%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.85%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.20%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.80%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.25%
Sutarties paskolas nuo	7.25%
Nekiln. turto paskolas su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.60%
3 metų	6.50%
4 metų	6.90%
5 metų	6.50%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.00%

Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.50%
santaušas	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

PASKOLAS

Asmenines nuo	7.80%
nekiln. turto 1 m.	6.65%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius	3.50%
180 dienų indėlius	3.50%
1 m. term. indėlius	3.75%
2 m. term. indėlius	4.00%
3 m. term. indėlius	4.10%
4 m. term. indėlius	4.25%
5 m. term. indėlius	4.50%
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%
1 m. ind.	3.85%
2 m. ind.	4.00%
3 m. ind.	4.10%
4 m. ind.	4.25%
5 m. ind.	4.50%

- **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.**
- **Narių santaušas apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE

TINKLALAPIS: www.talka.net

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 122 milijonų dolerių

MOKAME

3.05% už 30-89 d. term. indėlius	
3.00% už 90-179 d. term. indėlius	
3.15% už 180-364 d. term. indėlius	
3.30% už 1 m. term. indėlius	
3.50% už 2 m. term. indėlius	
3.70% už 3 m. term. indėlius	
4.00% už 4 m. term. indėlius	
4.30% už 5 m. term. indėlius	
3.10% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.60% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
3.10% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.65% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.15% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	
3.85% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
4.00% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
4.35% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
4.90% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
3.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	
2.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	7.25%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	5.75%
2 metų	6.60%
3 metų	6.25%
4 metų	6.90%
5 metų	6.50%
- su keičiamu nuosimčiu	6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

Didž. Gerbiamam

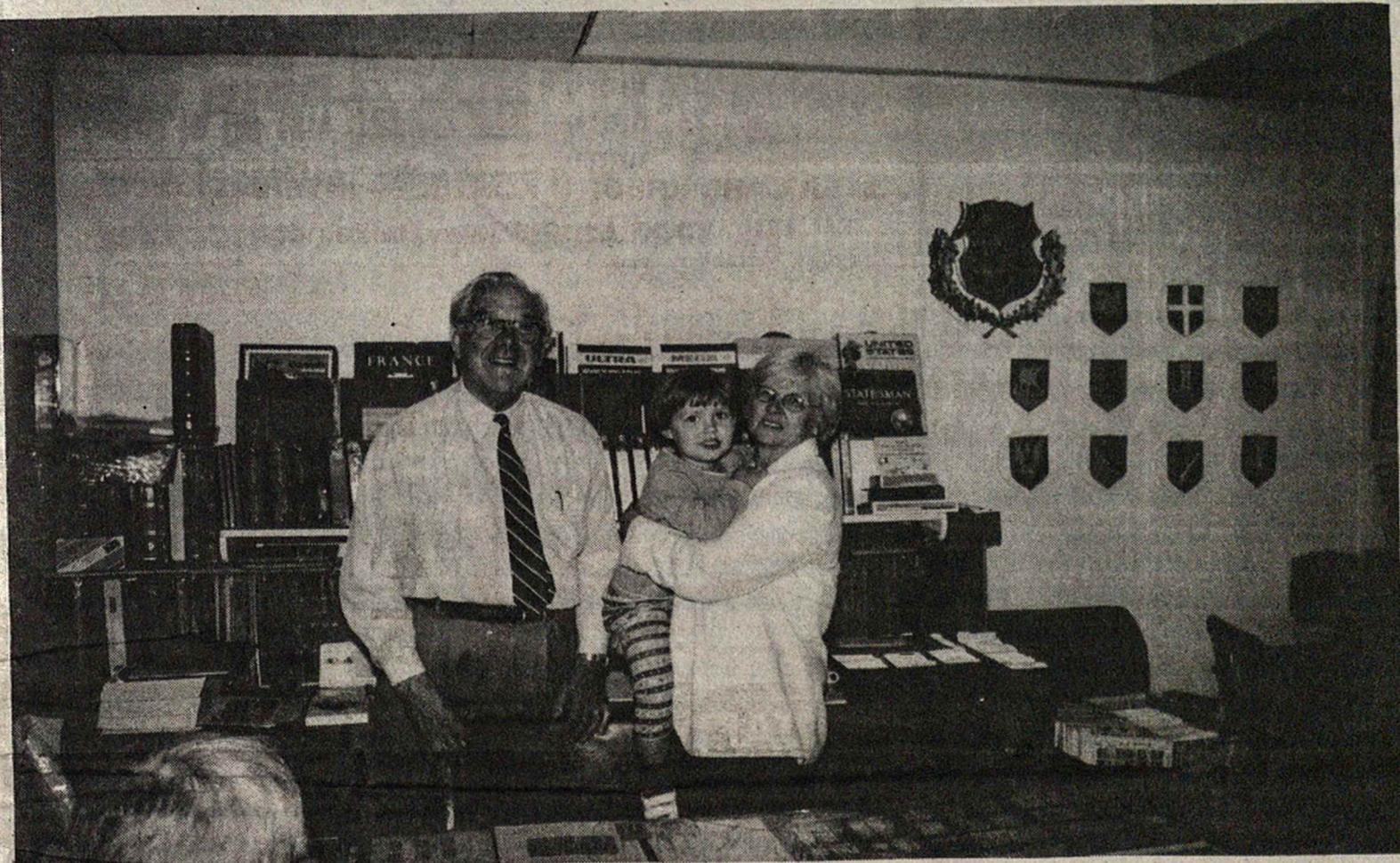
Klebonui-Emeritui J U O Z U I A R A N A U S K U I, SJ.,-

Mes, prisimindami su giliu dėkingumu Jūsų ilgų metų rūpestingą, atjaučiantį ir kantrų darbą Aušros Vartų Parapijoje ir mielą bendravimą bei globą mūsų Montrealio telkinio organizacijoms, -

85 metų sukakties proga širdingai sveikiname,

LINKĖDAMI DAUG, DAUG ŠVIESIŲ VALANDŲ!!!

Kleb.kun. Ričardas Birbilas, N.P.M.M.Vargdienių Seselės, Aušros Vartų P-jos Taryba, KLK Moterų D-jos Montrealio Sk., Šv.Onos D-ja, AUŠROS VARTŲ P-JOS CHORAS, KLB-nės Montrealio Apylinkės Valdyba, K. L.Jaunimo S-gos Montrealio Sk., Lituanistinė Mokykla, Montrealio Lietuvių Skautų GELEŽINIO VILKO-NERINGOS Jungtinis Tuntas, L.K.MINDAUGO-NERINGOS Šaulių Kuopa; Klubai: Montrealio Lietuvių Sporto Klubas TAURAS, Žvejotojų-Medžiotų -NIDA, Pensininkų RŪTA, Lietuviškoji RADIO VALANDĖLĖ, Tautodailės Vienetas VAIVORYKŠTĖ, laikraštis "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Romas Verbyla su žmona Emilija ir vaikaite Brigita Zicha Filatelistų parodoje
Nuotr: Audros Verbylaitės-Zicha

● BALTŲ FILATELISTŲ KLBAS buvo surengęs metinę parodą BAKT-EX-XII gegužės mėn.2d.2001 metais St.Johns estų bažnyčioje, Montrealyje.

Baltų Filatelistų parodose. Prieš kiek laiko didelė ir idomi ženklų paroda buvo surengta AV P-jos salėje. Jau eilę metų kolekcionierius Romas Verbyla atstovauja lietuviams ne tik

Montrealio Dainos Vienetas "AUŠRA" šiemet minės savo 10-ties metų sukaktį. Pradėjęs veikti su 6-iomis dainininkėmis (žiūr.9 psl.), paskutiniu metu priėmė ir vyrus dainininkus. Repetuoja su muz.komp.Lavrenti Djintcharadze. Stovi: Rytis Bulota, Mykolas Beniušis, Alfredas Pališaitis ir Antanas J.Mickus. Žemiau-Vilija Bulotienė, Elvyra Celtorienė, Daiva Jaugelytė, Andrėja Beniušienė (dainuoja nuo pat pradžios įsteigimo) ir Joana Adamonytė.

Nuotr: A.J.Mickaus

2001.VII.10.

"L.K.MINDAUGO - NERINGOS" ŠAULIŲ KUOPA

visus nuoširdžiai
K V I E Č I A I T R A D I C I N Ė

GEGUŽINĖ

LIEPOS mėn. 15 d., "NIDOS" Klubo žemėje!

Pradžia - nuo 9 val. ryto.

Pabendrausime, pasidžiaugsime vasara !!!

K u o p o s V a l d y b a

DĖMESIO - SIŪLOMAS DARBAS "Lesters Dely" - virtuvės padėjėjo pareigoms, 1057 Bernard, tel: Mr. Bill, - 276 - 6095. Geros sąlygos.

Wisława Szymborska

ISPŪDŽIAI IŠ TEATRO

Man svarbiausias tragedijos šeštasis veiksmas: prisikėlimai scenos mūšio laukuos, perukų bei rūbų taisymas, peilio iš krūtinės traukimas, kilpos ant kaklo ėmimas, stojimas gyvųjų eilėn veidu į publiką.

Nusilenkimai atskirai ir kartu, balta ranka ant širdies žaizdos, savizudės kniksai, nukirstos galvos linkčiojimai.

Nusilenkimai porom: įnirsis tiesia ranką romumui, auka meiliai žvelgia į budelio veidą, maištininkas be nuoskaudos žengia salia tirono.

Amžinybės mindžiojimas auksinės kurpaitės galu. Moralių vaikymas briliumi skrybėlės. Nesudrumsčiama parengtis rytoj pradėti iš naujo.

Išėjimas žasele pražuvusių daug anksčiau, trečiam, ketvirtam veiksmo ar tarp jų. Stebuklingas dingusių be žinios sugrįžimas.

(Iš poezijos rinktinės, išleistos Vilniuje 2001m.

Vertė Kornelijus Platelis).

K V I E Č I A I Š E I V I J O S
I N S T I T U T A S

Vytauto Didžiojo Universiteto Išeivijos Institutas ir Vytauto Kavolio Tarpdisciplinarių Tyrimų Centras 2001 m. lapkričio mėn.22-23 d.d. rengia konferenciją "EMIGRACIJOS PRADŽIOS IR PABAIGOS; GYVENIMAS BE SIENŲ SIUOLAIKINIA ME PASAULYJE"

Konferencijai siūlomos temos: emigracijos ir migracijos problemos praeityje ir šiandien; senoji bei naujoji lietuvių ir kitų Europos tautų emigracija; Lietuvos ir kitų Rytų Europos šalių politika emigracijos ir sugrįžimo klausimais; "the brain drain" (p.s.koks gi būtų lietuviškas atitiktum? smegenų nuvarvėjimas? smegenų nutekėjimas? nudžiuvimas?) Lietuvoje ir pokomunistinėse šalyse; vyrai, moterys ir emigracija; emigracija ir socialinės problemos; kultūrinio tapatumo klausimas ir emigracijos mentaliteto pasikeitimai.

Konferencijoje kviečiami dalyvauti įvairių humanitarinių ir socialinių mokslų sričių atstovai (istorikai, lituanistai, etnologai, politologai, sociologai, filosofai ir kt.)

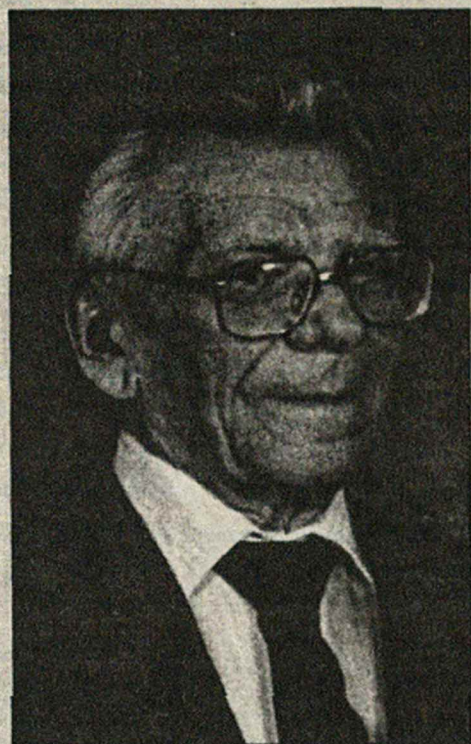
Norinčius dalyvauti konferencijoje iki 2001.VIII.25 d.prašome atsiųsti siūlomų pranešimų pavadinimus ir santraukas. Pranešimų trukmė iki 20 min., jie gali būti skaitomi lietuvių ir anglų kalbomis. Pranešimų tekstus numatoma išleisti atskiru leidiniu.

Pranešimų tezes siųsti ir dėl informacijos kreiptis į Konferencijos koordinatorius: Dalia Kuizininė, VD Universitetas, Išeivijos Institutas, Daukanto 25, 3000 Kaunas; tel:faksas:370-7 32-36-89. Dr.Artūras Tereškinas, atereskinas@hotmail.com VD Universitetas, Sociologijos katedra, Donelaičio 52-311, 3000 Kaunas, tel:370-7 32-35-89.

Inf.

11 psl.

MIRUSIEJI:

● **ZIGMAS BRAZAUSKAS**, 84 m. amžiaus, mirė ligoninėje, nuo pakartotinos vėžio ligos.

Liko draugė Marija Kiniauskas, 2 dukterys. su šeimomis, jų tarpe vaikaitė ir provaikaitė, 3 seserys Albina Winnipeg'e ir Elena, Antosė - Lietuvoje.

● **JONAS LADYGA**, 88m. amžiaus mirė Calgary ligoninėje.

Jis - ilgametis "NL" skaitytojas ir ilgametis Montrealio lietuvių taktinio narys, daug prisidėjęs įvairia talka ir sumanymais prie mūsų bendruomeninio gyvenimo.

Liko sūnus Vytautas, dukterė Dana su šeima bei užuojauta artimiesiems.

● **Augustinas Kalvaitis**, po jį ištikusio insulto ir širdies sutrikimų, yra gydomas ligoninėje.

Jis yra buvęs ilgametis mūsų laikraščio bendradarbis. Linkime jam greitai sustiprėti!

● **Krista (OTTAITE) ir Gary BEILY**, kartu su visa gimine džiaugiasi naujagimi sūneliu William. Sveikiname!

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45)
Av., Suite 209, LaSalle,
Que. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

DR. ALANAS (ALAIN) PAVILANIS
Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, QC.,
H4C 1P8
(Metro Place St. Henri)

Universiteto šeimos
Medicinos klinika:
734-2631
St. Mary's Hospital
3830 Lacombe Ave.,
Montreal, QC., H3T 1M5
(Metro Côte des Neiges)

Notarė
RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L.D.D.N.
1610 Ste. Catharine St. West, Suite 405
Montreal, Quebec H3H 2S2
Tel: 931-7174

Vartydami kartoteką, atrandame ir keliolika veteranų skaitytojų, kurie gyvena gerokai toli nuo Montrealio ir nuo kitų gausėsių lietuvių telkinių.

Nustembame, kai netgi po eilės dešimtmečių "NL" skaitymo, sulaukę jau kelintos pakaitos akinių, atsiliepia jie iš tolimų Kanados plotų. Neseniai, gavome vėl punktualų prenumeratos moti iš Zigmo Brazausko, gyvenančio Portage-la Prairie, Manitoboje. (Ne paslaptis, kad užtrunka į ten laikraščio kelionė... Tikrumoje, ir laikraščiu išnešiotajai mano, kad laikraštis gali palaukti ant lentynos pas juos, kol laišakai bus išdalinti).

Grižtant prie čia minimo skaitytojo, apie kurio asmenišką nežinojome, iki gavome pranešimą iš jo draugės Marijos apie mirtį. Pridėtas ir vietos laikraštyje atspausdintas nekrologas-biografija.

Zigmas Brazauskas gimė Bartininkuose, Lietuvoje, dideliame ūkyje. Jame triūsė 12 brolių ir 9 seserys. Prasidėjęs II-jam Pasauliniam Karui, Zigmas jau buvo įstojęs Lietuvos kariuomenėn ir dirbo joje medicinos seržanto pareigose. Sovietų rusams okupavus Lietuvą, iš šios darbščios šeimos buvo atimtas ir nacionalizuotas ūkis, keletas šeimos narių sušaudyti už rezistenciją, keletas ištremti į Sibiro lagerius.

Pasitraukęs į Vakarų, Zigmas dirbo medicinos slaugu UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation) Administracijoje Luebeck'e, Vokietijoje.

Emigravo į Angliją, susituokė su Marta, ten pabaigė reikalaujamus to krašto psichiatrinio slaugo kursus. 1952 m., gimus dukrelei, šeima emigravo į Kanadą. Apsistoję "Manitoba Developmental Centre", kur galėjo tęsti darbą psichiatrinio slaugo profesijoje. Netrukus gimė antroji duktė.

1957 m. įvyko nelaimė, mirė Zigmo žmona. Toliau dirbo Centre, teko imtis dar ir dalinio darbo, kad galėtų pasisamdyti šeiminkes namams ir dukroms prižiūrėti.

Zigmas labai mėgo sodininkystę ir muziką, vis labiau besigilindamas į šiuos laisvalaikio užsiėmimus. Už ypatingai gražių peizažų sukūrimus dažnai laimėdavo konkursus. Taip pat, lavindamasis muzikoje, gerai grojo akordeonu, smuiku ir mandolina.

Savo darbovietėje jis išdirbo 30 metų, minimas kaip lojalus, atsakingas, patikimas darbuotojas, ypač nuoširdžiai rūpinęsis pacientais. Pasižymėjo, kaip rašoma, "senojo pasaulio" (t.y., europietišku) paslaugumu, sujungtu su humoru. Daugelis žmonių jaučiasi daug gavę iš jo.

Prisimenama, kaip jam pavyko vieną ypatingą pacientą išvesti į savistovesnį gyvenimą. Pastebėjęs jo sugebėjimus muzikai, Zigmas išmokė jį groti akordeonu. Su laiku, daug repetuojant ir palaikant nuolatinį ryšį, abu koncertavo labdariniuose renginiuose visoje Manitobos provincijoje, vieną kartą grojo ir Toronto mieste. Jie susilaukė didelio dėmesio. Nors Zigmas ir išėjo pensijon, šiuo pacientu ir toliau rūpinosi, kol jam pavyko palikti Centrą ir pradėti savarankiškesnį gyvenimą Winnipeg'e.

Visą laiką Zigmas Brazauskas stipriai domėjosi Lietuva, priklausė Lietuvių Šv. Kazimiero P-jai Winnipeg'e, bendravo su giminėmis ir kitų lietuvių imigrantų šeimomis. Jo gyvenimą nuskaidrino draugystė su Marija Kiniauskas. Visą laiką, kol pakartotina vėžio liga jį galutinai pakirto, skaitė laikraštį "Nepriklausoma Lietuva".

Taip teko išimti iš kartotekos dar vieno veteranų skaitytojo kortelę, sužinoti daugiau apie jo gyvenimą.

Gerbiamieji!

Su šia laida "NL" Redakcija ir darbuotojai pradeda vasaros atostogas.

Kitą "NL" numerį ruošime rugpjūčio mėnesio pirmoje pusėje.

Korespondencijos, laišakai ir kitokia siunta bus priimama kaip visada!

DĖKODAMI UŽ VISOKERIOPĄ TALKĄ IR PARAMĄ, LINKIME VISIEMS MALONIOS VASAROS!

"NL"

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel: 766-5827; Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Blvd.

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1.000.00)

		Taupomos sąskaitos
1 metų	3.50	Specialios 1.25
2 metų	3.50	Kasdieninės 1.25
3 metų	3.75	
4 metų	4.00	
5 metų	4.25	
Terminuoti indėliai		RRSP & RRIF
(min. \$ 5.000.00):		Taupoma 1.50
1 metų	3.00	1 metų 3.50
180 d. - 364 d.	3.00	2 metų 3.50
120 d. - 179 d.	3.00	3 metų 3.75
60 d. - 119 d.	3.00	4 metų 4.00
30 d. - 59 d.	3.00	5 metų 4.25
iki 30 d. -	0	Čekiu s-ta 0.50
30 d. - 364 d., išimant prieš laiką	1.00	

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to 4-plex)	
1 metų	6.85
2 metų	7.15
3 metų	7.35
4 metų	7.55
5 metų	7.65

2nd mortgage + 1 %

open mortgage + 1 %

KASOS VALANDOS

1475 De Sève	3907 A Rosemount
Pirmadieniais 9:00 - 3:00	10:00 - 2:00
Antr., trečiad. 9:00 - 3:00	
Ketvirtadieniais 9:30 - 5:30	2:00 - 6:00
Penktadieniais 9:30 - 5:30	2:00 - 6:00

GERA NAUJIENA TĖVAMS!

"LITO" Valdyba nutarė paremti Montrealio vaikus, vykstančius į lietuvių stovyklas šią vasarą. Yra sukauptas Fondas iki \$1.500, kuriuo galės naudotis būsimoji stovyklautojai. Yra nustatyta riba nuo \$100,- iki \$200,- per savaitę vienam stovyklautojui.

Norintieji paramos, prašomi pranešti "LITO" Vedėjui Bruno Bulotai IKI š. m. RUGPJŪČIO mėn. 1 dienos, telefonu (514) 766 - 1891.

"LITO" VALDYBA

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

3907 A ROSEMONT Blvd., MONTREAL, QC., H1X 1L7

Tel: 514-722-3545 Fax: 514 722-3546

FOURRURES
Maurice Kaplan
FURS

- *Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- *Saugojimas vasaros laiku (storage)
- *Taisau ir remodeliuoju
- *Siuvu ir parduodu

400 De Maisonneuve W. Suite 801
Montréal, Que. H3A 1L4
Tel: (514) 288-9646
Fax: (514) 844-3865

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956